

อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง
การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน:
หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ปริญญาบัญญัติมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
พ.ศ. 2566

อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง
การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน:
หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
สำนักบริหารและพัฒนวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง
การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน:
หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พิชชาภา ตั้งล้ำเลิศ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี

พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชनिया บังเมฆ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ต้นจันทร์พงศ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุต วรณกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ญาณิน โอภาสพัฒนกิจ)

รองอธิการบดี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวพิชชาภา ตั้งกล้าเลิศ
ชื่อปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งผลการดำเนินงานทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงศึกษาผลกระทบของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มีกลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2563 และ 2564 จำนวน 915 ข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากรายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) และรายงานทางการเงิน มีเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ เกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามกรอบ GRI Standards 2020 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งผลการดำเนินงานทางการบัญชีและทางตลาด ประเภทอุตสาหกรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาด และประเภทอุตสาหกรรมไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชี

คำสำคัญ : การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน, กรอบ GRI Standards, ประเภทอุตสาหกรรม, ผลการดำเนินงาน

Title	THE INFLUENCE OF INDUSTRY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN SUSTAINABILITY DISCLOSURE AND FIRM PERFORMANCE: EMPIRICAL EVIDENCE FROM LISTED COMPANIES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
Author	Miss Pitchapa Tanglamlert
Degree	Master of Accountancy in Accounting
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Arunee Yodbutr

ABSTRACT

This research aimed to study the relationship between sustainability disclosure and firm performance that had both accounting performance and market performance, including a study on the influence of industry type on the relationship between sustainability disclosure and firm performance. The study used quantitative research sampled from listed companies on The Stock Exchange of Thailand (SET) in 2020 and 2021. About 915 samples were collected from the sustainability reports, the annual registration statements (form 56-1 One Report), and the firm's financial statements. The collecting instrument for the level of sustainability disclosure was based on the GRI Sustainability Reporting Standards 2020 or GRI Standards 2020 and the analyzing statistic was the Linear Regression Analysis.

The research results are as follows; Sustainability disclosure is positively correlated with firm performance that has both accounting performance and market performance, industry type has a negative impact on the relationship between sustainability disclosure and market performance, and industry type doesn't have an impact on the relationship between sustainability disclosure and the firm's accounting performance.

Keywords : Sustainability Disclosure, GRI Standards, Industry type, Firm Performance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลักที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาโดยตลอด ทั้งนี้ยังมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชनिया บังเมฆและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ตันจันทรพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในส่วนของการปรับแก้เนื้อหา จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้ทำวิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กัญธนา ดิษฐ์แก้ว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนสำเร็จในวันนี้ และคุณปริษา จินดาหลวง ดร.วิภาวี ศรีคะ และอาจารย์ ดร.ประภาพร กิจดำรงธรรม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงคุณจารุณี กิจดำรงธรรม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการแปลเอกสารบทความวิทยานิพนธ์ ตลอดจนถึงเพื่อนและครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ผู้ทำวิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

พิชชาภา ตั้งล้ำเลิศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร.....	5
1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	5
1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ทฤษฎีที่สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2.1.1 ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory).....	9
2.1.2 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory).....	10
2.1.3 ทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory).....	11

3.5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)	58
3.5.3 ตัวแปรแทรก (Moderator Variables)	60
3.5.4 ตัวแปรควบคุม (Control Variables).....	61
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน.....	68
4.2 ผลการทดสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย	76
4.2.1. การกระจายปกติ (Normal Distribution)	76
4.2.2. ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity).....	77
4.2.3. ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระจากกัน (Autocorrelation)	80
4.2.4. ความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ (Homoscedasticity of Variance)	81
4.3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น	81
4.3.1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน.....	82
4.3.2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน	84
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	89
5.1 สรุปผลการวิจัย	89
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	90
5.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน	90
5.2.2 อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน	91
5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	101

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	68
ตารางที่ 4 ผลวิเคราะห์ผลจำนวนข้อมูลและร้อยละของตัวแปรหุ่น.....	70
ตารางที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในแต่ละอุตสาหกรรม.....	71
ตารางที่ 6 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามข้อมูลพื้นฐานการรายงานและข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุม ประเด็นเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมในแต่ละอุตสาหกรรม	74
ตารางที่ 7 การแจกแจงแบบปกติของข้อมูลตามค่า Skewness และ Kurtosis	76
ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชี ที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	77
ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชี ที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น	78
ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางตลาดที่ วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q	79
ตารางที่ 11 ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระพิจารณาตามค่า Variance Inflation Factor	80
ตารางที่ 12 ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระจากกันตามค่า Durbin-Watson	80
ตารางที่ 13 ความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ทดสอบด้วย White test	81
ตารางที่ 14 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน ทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด	82
ตารางที่ 15 ผลวิเคราะห์อิทธิพลประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผย ข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด.....	85

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย	51
-----------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคมเข้ามามีบทบาทมากขึ้นจนได้เป็นหนึ่งในวาระสำคัญของโลกที่ต้องร่วมกันคิดคำนึงและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งส่วนของภาครัฐและเอกชนในแต่ละประเทศเพื่อให้เกิดการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสังคมและสร้างการตระหนักถึงเรื่องเหล่านี้ให้แพร่หลายเป็นวงกว้างมากยิ่งขึ้น อีกทั้งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมส่งผลกระทบต่อ การเติบโตอย่างยั่งยืนของ บริษัท เนื่องจากบริษัทไม่สามารถอยู่รอดได้ด้วยตัวบริษัทเพียงลำพังท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีแต่ปัญหาและบริษัทต้องมีแนวทางรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจึงจะเติบโตได้ในระยะยาวอย่างแท้จริง และจาก ความสำคัญในเรื่องที่ได้กล่าวไปในข้างต้นหากบริษัทไม่สามารถดำเนินงานอย่างยั่งยืนได้ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ทำให้นักลงทุน ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมีความสนใจและคาดหวังว่าบริษัทที่ตนได้ลงทุนหรือดำเนินงานร่วมกันอยู่นั้นควรจะมีการรับผิดชอบต่อสังคมและตระหนักที่จะตอบแทนคืนสู่สังคมรวมถึงสิ่งแวดล้อมได้ดีมากยิ่งขึ้นไม่ใช่เพียงแค่แสวงหาผลกำไรเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้บริษัทจึงมุ่งเน้นที่จะเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินอย่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น และเมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลย่อมเป็นการส่งสัญญาณไปยังตลาดทุนและผู้มีส่วนได้เสียรับรู้และสะท้อนผ่านผลการดำเนินงานของบริษัท

ซึ่งจากสถานการณ์ในปัจจุบันข้างต้นทำให้หน่วยงานกำกับดูแลในประเทศไทยได้มีการให้ความสำคัญและระบุแนวทางที่เกี่ยวกับความยั่งยืนของบริษัท (Sustainability) ที่รวมทั้งบรรษัทภิบาล สังคม และสิ่งแวดล้อมชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure) ที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และบรรษัทภิบาลให้มากยิ่งขึ้นทั้งการเปิดเผยข้อมูลและรางวัลเกี่ยวกับด้านความยั่งยืน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการสนับสนุนให้จัดทำรายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) ตามกรอบ GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) ที่เป็นกรอบแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท เนื่องจากเป็นกรอบการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่เป็นสากลและได้รับความนิยมน รวมถึงเข้าใจง่าย ชัดเจนและไม่ซับซ้อน (ตลาดหลักทรัพย์แห่ง

ประเทศไทย, 2560ก) การมีหุ้นยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment: THSI) และการให้รางวัลด้านความยั่งยืน (Sustainability Awards) เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลในตลาดทุนสามารถใช้และเข้าถึงข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทที่จะช่วยให้เกิดการลงทุนอย่างยั่งยืนสอดคล้องวิสัยทัศน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย “To Make The Capital Market Work for Everyone” อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนยังคงเป็นเพียงการเปิดเผยข้อมูลแบบสมัครใจ (Voluntary Disclosure) ตามความพร้อมของบริษัทนั้นๆ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560ข) นอกจากนี้ยังมีสถาบันไทยพัฒนาที่จัดอันดับหลักทรัพย์จดทะเบียนที่มีการดำเนินงานโดดเด่นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, and Governance: ESG) จำนวน 100 บริษัทและสามารถนำการจัดอันดับนี้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนได้อีกด้วย (สถาบันไทยพัฒนา, 2557) จากการให้ความสำคัญในด้านความยั่งยืนที่สูงขึ้นจึงทำให้นักวิจัยในเรื่องนี้ที่เกี่ยวกับความยั่งยืนมากยิ่งขึ้นตามไปด้วยและยกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังเช่นในงานวิจัยของวิชาวีร์ เจตตะสานนท์ (2560) ที่ได้มีการคำนึงถึงผลกระทบของการได้รับรางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนของหุ้นในบริษัทจดทะเบียนแห่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและพบว่ารางวัลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้นทำให้อัตราผลตอบแทนของหุ้นสูงขึ้น ในขณะที่รางวัลของสถาบันไทยพัฒนาทำให้อัตราผลตอบแทนของหุ้นลดลงด้วยเหตุที่ต้นทุนที่ยังสูงอยู่ในปีนั้น งานวิจัยของ นิตยา โยธาจันทร์, ศศิวิมล มีอำพล และ ไพบุลย์ ผงวงค์ (2563) กับพิศิษฐ์ อัครบรรจงผล (2564) ที่ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนที่ส่งผลต่อมูลค่าทางตลาดและให้ผลลัพธ์ทั้งการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนทำให้มูลค่าทางตลาดสูงขึ้นและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางตลาด รวมทั้งมีผู้สนใจศึกษาการเปิดเผยข้อมูลกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งงานวิจัยของ Magara, Aming, & Momanyi (2015) Thuravatikul, Siripokakit, & Yodbutr (2017) และนิตยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) ได้มีการให้ผลลัพธ์ทั้งผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นและไม่มีความสัมพันธ์เช่นเดียวกับกรณีมูลค่าทางตลาด

อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่ได้เข้ามามีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท กล่าวคือ ปัจจัยที่เข้ามามีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะบริบทของประเภทอุตสาหกรรม (Industry Type) ที่ส่งผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ทั้งงานวิจัยของ Buallay, Hamdan, & Barone (2020) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานเปรียบเทียบระหว่าง

อุตสาหกรรมการผลิตกับอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันคือ ในอุตสาหกรรมการผลิตนั้นการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้น ต่างจากอุตสาหกรรมการเงินที่การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นทำให้ผลการดำเนินงานลดลง และภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร (2556) ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานความยั่งยืนเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและอุตสาหกรรมทรัพยากร โดยพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานความยั่งยืนสูงกว่าอุตสาหกรรมอื่น จึงจะเห็นได้ว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ดำเนินธุรกิจกระทบสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนสูงกว่าและบริบทของอุตสาหกรรมจึงเข้ามามีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาด ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก คือ กลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยตรง (Roberts, 1992; มัทนชัย สุทธิพันธุ์, ศิริวรรณ ลีลาทิวานนท์, และ จิตติมา วิเชียรรักษ์, 2566; มัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2555)

เมื่อผู้ทำวิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนทำให้ผู้ทำวิจัยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาทั้งในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลกับผลการดำเนินงานของบริษัท และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องค่อนข้างหลากหลายแสดงถึงความสนใจในประเด็นความยั่งยืนที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนยังคงเป็นการเปิดเผยข้อมูลแบบสมัครใจตามความพร้อมของแต่ละบริษัทที่ทำให้มีรูปแบบที่หลากหลายไม่ได้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันและแนวทางไม่ชัดเจนถึงแม้จะมีการผลักดันและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ตาม จึงทำให้บริษัทไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเท่าที่ควร รวมถึงมาตรฐาน GRI Standards ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกปีที่ทำให้รายละเอียดแนวทางการเปิดเผยข้อมูลแตกต่างกันไปตามกรอบที่พัฒนาขึ้นและปรับเปลี่ยนใหม่ในทุกๆปี อีกทั้งยังมีประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องของบริบทของประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน เนื่องจากการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลที่ต่างกันไปตามแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและการรับรู้ในตลาดทุน จึงทำให้ผู้ทำวิจัยเกิดความสนใจในผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัททั้งผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทาง

ตลาดที่แสดงถึงมุมมองของผู้มีส่วนได้เสียและนักลงทุนที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท และสะท้อนผ่านผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงประเภทของอุตสาหกรรมที่เข้ามามีบทบาทและส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่ผู้ทำวิจัยสนใจศึกษา

ดังนั้นงานวิจัยนี้ของผู้ทำวิจัยจึงได้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตาม GRI Sustainability Reporting Standards 2020 (GRI Standards 2020) ที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าเป็นอย่างไร และบทบาทของประเภทอุตสาหกรรมของแต่ละบริษัทที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์นี้หรือไม่ รวมถึงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุน ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ซึ่งผู้ทำวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยของผู้ทำวิจัยจะทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท รวมถึงอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์นี้ อีกทั้งสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานอย่างยั่งยืนทั้งในส่วนของตัวบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลที่มีส่วนในการสนับสนุนและผลักดันการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท ตลอดจนจนถึงสามารถนำไปต่อยอดในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้

1.2 คำถามงานวิจัย

1. การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
2. ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ ทางผู้ทำวิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัท รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของงานวิจัยนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นจำนวน 643 บริษัทและ 660 บริษัทตามลำดับ รวมเป็นทั้งสิ้นเป็น 1,303 ข้อมูล และมีกลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นจำนวน 448 บริษัทและ 467 บริษัทตามลำดับ รวมเป็นทั้งสิ้น 915 ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างไม่รวมกลุ่มบริษัทสถาบันการเงินและประกันภัย บริษัทที่รอบบัญชีไม่ปกติ รวมถึงบริษัทที่ข้อมูลไม่ครบถ้วนและบริษัทที่ข้อมูลผิดปกติ

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาด และตัวแปรควบคุม คือ ขนาดบริษัท อายุบริษัท ภาวะผูกพันทางการเงิน โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว สำนักงานสอบบัญชี และเงินปันผล

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้ทำวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ทราบถึงผลกระทบของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้น เหมาะสมกับบริบทของประเภทอุตสาหกรรม รวมถึงมีการใช้กรอบการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ชัดเจน เหมาะสม และเป็นสากลมากยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูล นักลงทุน ตลอดจนถึงผู้ที่สนใจได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของความยั่งยืนที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในกระแสสังคมโลกและนำประเด็นนี้มาพิจารณาในการตัดสินใจในการลงทุน รวมถึงตัดสินใจด้านต่าง ๆ
5. เพื่อให้หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และนำบริบทของประเภทอุตสาหกรรมมาพิจารณาในการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัท

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure) หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลตามกรอบ GRI Sustainability Reporting Standards 2020 (GRI Standards 2020)

ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) หมายถึง บุคคล และกลุ่มอื่น ๆ ที่เพิ่มมูลค่าและมีส่วนสนับสนุนให้บริษัทประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียหลัก ตัวอย่างเช่น ลูกค้า ผู้จัดจำหน่าย พนักงาน ผู้ถือหุ้นและคู่แข่ง เป็นต้น และผู้มีส่วนได้เสียรอง ตัวอย่างเช่น รัฐบาล ชุมชน และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

ประเภทอุตสาหกรรม (Industry Type) หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการดำเนินงานกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ อุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ประกอบด้วย เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง (PROPCON) และทรัพยากร (RESOURC) และอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ประกอบด้วย สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) เทคโนโลยี (TECH) และบริการ (SERVICE)

ผลการดำเนินงานของบริษัท (Firm Performance) หมายถึง ผลที่ได้จากการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแบ่งเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่สะท้อนให้เห็นจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) และผลการดำเนินงานตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ทางผู้ทำวิจัยได้มีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์นี้ ดังนั้นผู้ทำวิจัยจึงสืบค้นแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ทฤษฎีที่สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัย

2.1.1 ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory)

2.1.2 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

2.1.3 ทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory)

2.1.4 ทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory)

2.1.5 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

2.2.1 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure)

2.2.2 แนวคิดเรื่องมาตรฐาน GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท

2.3.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on asset: ROA)

2.3.2 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity: ROE)

2.3.3 ทฤษฎี Tobin's Q (Tobin's Q Theory)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างของประเภทอุตสาหกรรม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 สมมติฐานงานวิจัย

2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 ทฤษฎีที่สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัย

2.1.1 ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory)

ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) โดย Lindblom (1994) ได้อธิบายไว้ว่า ทฤษฎีความชอบธรรมเป็นการที่ค่านิยมของบริษัทสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม ซึ่งบริษัทย่อมเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่บริษัทนั้นอยู่และจึงเปรียบเสมือนบริษัทได้สัญญากับสังคมว่าจะดำเนินธุรกิจภายใต้มาตรฐานของสังคมเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากสังคม นอกจากนี้ Suchman (1995) ยังได้อธิบายถึงทฤษฎีความชอบธรรมว่าอำนาจและการได้รับสิทธิของบริษัทจากสังคมที่เปรียบเสมือนเป็นใบอนุญาตในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลสำหรับการดำเนินธุรกิจภายใต้เงื่อนไขที่ว่าต้องตรงตามความคาดหวังของสังคม ในทางกลับกันหากบริษัทดำเนินธุรกิจไม่ตรงตามความคาดหวังของสังคมอาจทำให้บริษัทไม่สามารถดำเนินธุรกิจในสังคมต่อไปได้ เนื่องจากถูกสังคมปฏิเสธ ดังนั้น ความยั่งยืนและความอยู่รอดของบริษัทจึงอยู่ที่บริษัทได้ดำเนินการตรงตามความคาดหวังของสังคมหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อีกทั้งบริษัทยังต้องมีการตรวจสอบว่าบริษัทได้ตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จึงสามารถกล่าวได้ว่าเมื่อบริษัทต้องการดำเนินธุรกิจอยู่ในสังคมต่อไปจำเป็นต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลง และจารีตของสังคมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายใต้บรรทัดฐานของสังคมทั้งด้านการกำกับดูแล สังคมและสิ่งแวดล้อมผ่านการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน โดยการที่บริษัทเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนนั้นเพื่อให้ให้สาธารณชนทราบว่าบริษัทให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้มากยิ่งขึ้น และตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมผ่านการดำเนินงานและเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ซึ่งทำให้บริษัทได้รับการตอบสนองกลับต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนผ่านทางผลการดำเนินงานของบริษัทที่สูงขึ้นทั้งทางการบัญชีและทางตลาด เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องมีการสนับสนุนการดำเนินงานและรับรู้ภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท

2.1.2 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) โดย Barnard (1938) อธิบายถึงทฤษฎีนี้ว่าเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการดำเนินธุรกิจนั้นผู้บริหารไม่ควรสนใจเพียงผู้มีส่วนได้เสียภายในบริษัทเพียงกลุ่มเดียว แต่ควรใส่ใจผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มอื่นนอกเหนือจากนั้นอย่างการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีสิทธิมีเสียง และผู้มีส่วนได้เสียที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทด้วย (ธกานต์ ชาตวงศ์, 2560) รวมถึงทฤษฎีนี้สามารถการเชื่อมโยงอย่างเหนียวแน่นกับเรื่องของทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) เนื่องจากสังคมเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของผู้มีส่วนได้เสียเช่นกัน อีกทั้ง Freeman, Harrison, & Wicks (2007) ได้อธิบายมุมมองจากทฤษฎีนี้ว่าจะมุ่งไปยังนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทที่สร้างผลกระทบให้เกิดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น ผู้จัดการฝ่าย คู่แข่ง ภาครัฐและชุมชน ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้สามารถสนับสนุนและยุติการดำเนินงานของบริษัทได้เช่นกัน โดยบริษัทมีภาระรับผิดชอบที่จะต้องตอบสนองความต้องการให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของตนเอง

นอกจากนี้ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียยังเป็นทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีจริยธรรมธุรกิจ (Business Ethics Theory) ที่เน้นคุณธรรมและค่านิยมในการบริหารจัดการบริษัท ซึ่งทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียนี้ได้ถูกอธิบายครั้งแรกในหนังสือการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic management: A stakeholder approach) โดยคุณโรเบิร์ต เอ็ดเวิร์ด ฟรีแมน (Robert Edward Freeman) ผู้เป็นศาสตราจารย์ด้านการบริหารธุรกิจและเป็นที่รู้จักกันดีเกี่ยวกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียและจริยธรรมทางธุรกิจ ซึ่งหนังสือดังกล่าวได้อธิบายเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท และการให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะช่วยส่งผลให้เกิดผลประโยชน์กับทั้งบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Freeman, 1984) โดยในอดีตบริษัทให้ความสำคัญในเรื่องความสามารถในการทำกำไร ลดต้นทุนและความได้เปรียบทางการแข่งขันเพียงเท่านั้น แต่ในปัจจุบันบริษัทยังต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียเพิ่มขึ้นเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการอยู่รอดและยั่งยืนของบริษัท อีกทั้งเมื่อบริษัทมีความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้เสียย่อมนำไปสู่การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกันทั้งด้านความรู้และทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมต่อภาพลักษณ์ของบริษัทให้ดียิ่งขึ้นตลอดจนถึงการที่บริษัทสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (Harrison, Bosse, & Phillips, 2010)

ผู้มีส่วนได้เสียนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้มีส่วนได้เสียหลัก (Primary Stakeholders) ตัวอย่างเช่น ลูกค้า ผู้จัดการฝ่าย พนักงาน ผู้ถือหุ้นและคู่แข่ง เป็นต้น และผู้มีส่วนได้เสียรอง (Secondary Stakeholders) ตัวอย่างเช่น รัฐบาล ชุมชน สภาพแวดล้อม และนักเคลื่อนไหว

ต่าง ๆ เป็นต้น โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลักนั้นจะเป็นกลุ่มที่ส่งผลกระทบและได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัทโดยตรง และมีส่วนสนับสนุนให้บริษัทอยู่รอดต่อไปได้ ในขณะที่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียรองจะเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องบริษัทในทางอ้อม และไม่มีสิทธิเรียกร้องโดยตรงกับบริษัท (Freeman, Parmar, Harrison, Wicks, DeColle, & Purnell, 2010)

จะเห็นได้ว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัทนั้นต้องไปเกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ รอบข้างไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น นักลงทุน ผู้จัดการจำหน่าย ลูกค้า คู่แข่ง สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดไปจนถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งการที่บริษัทจะสามารถเติบโตหรือมีความสามารถทำกำไรระยะยาวได้จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เนื่องจากบริษัทไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้เพียงลำพัง แต่ต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสียอื่นด้วยทั้งในส่วนของพนักงาน ลูกค้า ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และต้องมีการตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม ดังนั้นทางบริษัทจึงจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลที่นอกเหนือจากข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายรับรู้ถึงการให้ความสำคัญและตอบสนองความต้องการหรือคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ โดยเมื่อทางผู้มีส่วนได้เสียทราบย่อมเกิดความยอมรับ สนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทและสะท้อนกลับผ่านทางผลการดำเนินงานของบริษัทที่สูงขึ้นทั้งทางการบัญชีและทางตลาดผ่านการสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆของบริษัทและการรับรู้ภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท

2.1.3 ทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory)

จริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory) เป็นมาตรฐานทางศีลธรรมและจริยธรรมที่บริษัทได้นำไปประยุกต์ใช้ภายในบริษัทเพื่อให้ดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) โดยเมื่อบริษัทดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียแล้วนั้นย่อมนำไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนของบริษัท ซึ่งจริยธรรมทางธุรกิจประกอบด้วย 6 ด้านด้วยกัน คือ ด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) ด้านความยุติธรรม (Justice) ด้านความรับผิดชอบ (Responsibility) ด้านความน่าเชื่อถือ (Trust) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (Respect the Rights) และด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment) (สุภาพร พิศาลบุตร, 2544; ทยากร สวรรณปักษ์, 2556)

ซึ่งการดำเนินธุรกิจแบบมีจริยธรรมที่ไม่มุ่งแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว และตอบสนองหรือตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียนั้นทำให้ทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจเชื่อมโยงถึงทฤษฎีผู้มีส่วน

ส่วนได้เสีย โดยเมื่อทางบริษัทมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจและคำนึงถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้บริษัทมีการมุ่งเน้นที่จะเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น เพื่อคาดหวังการตอบสนองกลับของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นสะท้อนถึงความโปร่งใสของการดำเนินงานและความใส่ใจของ บริษัทที่มีให้ผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้มุ่งเน้นแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง มีการตอบสนองกลับมาในแง่ที่ดีต่อบริษัทและสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัท นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นทั้งทางการบัญชีและทางตลาด

2.1.4 ทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory)

ทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) โดย Spence (1973) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่อยู่ในตลาดทุน ด้วยเหตุนี้เองการตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องโครงสร้างเงินทุนจึงเป็นการส่งสัญญาณให้แก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนว่าบริษัทมีมุมมองอย่างไรต่อการดำเนินงานและทิศทางของบริษัทในอนาคต ตัวอย่างเช่น การตัดสินใจระดมทุนของผู้บริหารระดับสูงนั้น หากผู้บริหารระดับสูงมีการระดมทุนจากหุ้นสามัญอาจส่งสัญญาณทางลบแก่ตลาดทุนเนื่องจากแสดงถึงการที่บริษัทไม่มีศักยภาพเพียงพอในการชำระหนี้ในอนาคตจึงไม่ก่อหนี้เพิ่มขึ้นอีกและตัดสินใจระดมทุนจากหุ้นสามัญแทน ในขณะที่หากผู้บริหารระดับสูงตัดสินใจระดมทุนจากการก่อหนี้แทนอาจส่งสัญญาณทางบวกแก่ตลาดทุนว่าทางบริษัทมีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินงานและมีความสามารถในการชำระหนี้สินในอนาคตทำให้นักลงทุนเกิดความเชื่อมั่นและมั่นใจที่จะลงทุนกับบริษัท เป็นต้น (ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560)

จากทฤษฎีการส่งสัญญาณจะเห็นได้ว่าการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงและการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนและตลาดทุนรับรู้ย่อมนำมาสู่มุมมองการตัดสินใจในการลงทุนของนักลงทุนในตลาดทุน รวมถึงเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นเดียวกัน เมื่อบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของนักลงทุนและผู้ใช้ข้อมูล ตลอดจนถึงผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเมื่อผู้มีส่วนได้เสียรับรู้ข้อมูลย่อมเกิดการตอบสนองกลับผ่านการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นทั้งในทางที่ดี คือ การสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัท และในทางที่ไม่ดี คือ ยุติการสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทสูงขึ้นหรือลดลงทั้งทางการบัญชีและทางตลาด

2.1.5 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) โดย Jensen, & Meckling (1976) ทฤษฎีนี้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวการ (Principle) และตัวแทน (Agent) ที่ตัวการได้ว่าจ้างตัวแทนให้ดำเนินงานบริหารงานแทนตนเองและควบคุมไม่ให้ตัวแทนดำเนินงานบริหารงานที่ไม่เหมาะสมด้วยการให้ผลตอบแทนที่จูงใจแก่ตัวแทนเพื่อให้เกิดการดำเนินงานบริหารงานที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามความต้องการของตัวการและตัวแทนที่แตกต่างกันนั้นย่อมนำไปสู่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) และทำให้เกิดต้นทุนตัวแทน (Agency Cost) ขึ้น ซึ่งเป็นต้นทุนที่ประกอบด้วย ต้นทุนที่ควบคุมกำกับดูแลตัวแทนให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม ต้นทุนจูงใจพฤติกรรมของตัวแทน และต้นทุนที่เกิดขึ้นเมื่อตัวแทนไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของตัวการเป็นหลัก โดยในบริบทเชิงธุรกิจนั้นผู้ถือหุ้นที่เป็นเจ้าของบริษัทเปรียบเสมือนตัวการและผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการว่าจ้างจากผู้ถือหุ้นเพื่อให้มาบริหารงานบริษัทเปรียบเสมือนตัวแทน ซึ่งความต้องการของผู้ถือหุ้น คือ การสร้างความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูงอาจไม่ได้บริหารบริษัทเพื่อการสร้าง ความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น แต่บริหารเพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตัวและก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (ธกานต์ ชาติวงศ์, 2560)

ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลบริษัทที่เป็นการควบคุมพฤติกรรมของผู้บริหารระดับสูงให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยการเปิดเผยข้อมูลจะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูงและการดำเนินงานของบริษัทจะส่งผลให้ผู้ถือหุ้นเกิดการกดดันและควบคุมพฤติกรรมของผู้บริหารระดับสูงให้เหมาะสม รวมถึงผู้ถือหุ้นสามารถใช้ข้อมูลที่เปิดเผยประกอบการตัดสินใจในการเลิกสนับสนุนเงินทุนหรือขายหุ้นส่วนที่ตนถือครองเมื่อพบว่าผลการดำเนินงานของบริษัทมีแนวโน้มที่จะไม่ดี จากผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นย่อมจูงใจให้ผู้บริหารระดับสูงเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมในทางอ้อมและคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเป็นหลัก (อัญญา ชันธวิทย์, ศิลปพร ศรีจันเพชร, และ เตือนเพ็ญ จันทร์ศิริศรี, 2552)

จะเห็นได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนนั้นเป็นการเปิดเผยข้อมูลเช่นกันและส่งผลกระทบต่อ การรับรู้ของผู้ถือหุ้น นักลงทุน รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัท เช่น ลูกค้า พนักงาน ชุมชน เป็นต้น ที่นำไปสู่การนำข้อมูลที่รับรู้มาประกอบการตัดสินใจสนับสนุนหรือยุติการสนับสนุนที่มีให้ต่อ บริษัท โดยการสนับสนุนบริษัทนั้นมีทั้งในส่วนของเงินทุนและความร่วมมือกับการดำเนินงานของ บริษัทและสะท้อนถึงผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีในแง่ของการดำเนินงานของบริษัทและทาง ตลาดผ่านการรับรู้ของตลาดหุ้น อีกทั้งเมื่อผู้ถือหุ้นทราบข้อมูลและตระหนักถึงความสำคัญของการ

ดำเนินงานอย่างยั่งยืนของบริษัทนั้นทำให้เกิดการควบคุมพฤติกรรมของผู้บริหารระดับสูงและการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชีจากการตัดสินใจและบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการดำเนินงานอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียมากขึ้นทำให้เกิดต้นทุนเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิของบริษัท เป็นต้น รวมถึงส่งผลกระทบต่อตลาดทุนที่รับรู้ทิศทางการทำงานของบริษัทเช่นกัน ตัวอย่างเช่น การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทำให้ผู้ถือหุ้นกังวลถึงต้นทุนที่สูงขึ้น หรือการรับรู้ว่าคุณค่าบริษัทให้ความสำคัญกับความยั่งยืนทำให้ผู้ถือหุ้นเกิดความเชื่อมั่นในตัวของบริษัทมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนจึงส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาดที่อาจทำให้สูงขึ้นหรือลดลง

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

2.2.1 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure)

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure) นั้น ทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อธิบายไว้ว่า เป็นการเผยแพร่และรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และบรรษัทภิบาลของบริษัท โดยข้อมูลดังกล่าวเกิดจากการวัดและประเมินประสิทธิภาพภายในบริษัทอย่างเป็นระบบ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของบริษัทในระยะยาวและการดำเนินธุรกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งในปัจจุบันนั้นมีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากลมากมายหลากหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) International Integrated Reporting Council (IIRC) และ Carbon Disclosure Project (CDP) เป็นต้น โดยแนวปฏิบัติที่ได้รับความนิยมคือ GRI Standards เนื่องจากมีตัวชี้วัดที่สามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจและความสนใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม รวมถึงสามารถเปิดเผยข้อมูลได้หลากหลายช่องทางตามพฤติกรรมการบริโภคข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งแตกต่างจากแนวปฏิบัติของ IIRC ที่มุ่งเน้นความสนใจของผู้ลงทุนเพียงกลุ่มเดียว

นอกจากนี้จากการจัดผลอันดับของ Corporate Knights ในปี 2560 ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อันดับ 10 สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มากยิ่งขึ้น โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ไทยยังมีการผลักดันการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกคนในตลาดทุนสามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลด้านความยั่งยืน ก่อให้เกิดคุณค่าทางการลงทุนอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ To Make The Capital Market “ Work ” for Everyone (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560ก, 2560ข)

2.2.2 แนวคิดเรื่องมาตรฐาน GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards)

GRI Standards เป็นกรอบการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ได้รับความนิยมที่สุดในปัจจุบันนี้ เนื่องจากมีตัวชี้วัดการรายงานที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และไม่ซับซ้อน เหมาะกับบริษัททุกประเภท ทุกขนาด และทุกอุตสาหกรรม จึงทำให้ GRI Standards ได้รับความนิยมจากบริษัททั่วโลก จากการสำรวจในปี 2560 พบว่าร้อยละ 82 ของบริษัทขนาดใหญ่ที่สุดในโลก 250 แห่งและบริษัททั่วโลกจำนวน 10,557 บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามกรอบ GRI Standards โดยในประเทศไทยได้มีบริษัททั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้กรอบ GRI Standards ประมาณ 177 แห่ง ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 75 แห่งและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามความพร้อมของแต่ละบริษัท

Global Reporting Initiative (GRI) เป็นองค์การอิสระที่ก่อตั้งโดยสำนักงานโครงสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN – Environment Programme: UNEP) และเครือข่าย Ceres โดยเผยแพร่แนวปฏิบัติการรายงานตามกรอบของ GRI ครั้งแรกในปี 2543 และกรอบของ GRI ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงเป็นฉบับ G4 ที่มุ่งเน้นคุณภาพของการรายงานมากกว่าปริมาณในการรายงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการวิเคราะห์และคัดเลือกประเด็นสำคัญของธุรกิจ (Material Aspects) และประเด็นผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท (Stakeholder Analysis) อีกทั้งมีการวัดระดับการรายงานตามหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า “In Accordance” ในแบบหลัก (Core) ที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามตัวชี้วัดการดำเนินงานอย่างน้อย 1 ตัวชี้วัดจากประเด็นสำคัญของธุรกิจ หรือแบบรวม (Comprehensive) ที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามตัวชี้วัดการดำเนินงานครบทุกตัวที่เป็นตัวชี้วัดประเด็นสำคัญของธุรกิจ จึงทำให้บริษัทให้ความสำคัญกับเนื้อหาในรายงานที่สอดคล้องกับบริบทของบริษัทและความสนใจของผู้มีส่วนได้เสีย

อย่างไรก็ตามกรอบของ GRI ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพัฒนาจากฉบับ G4 ไปสู่ GRI Standards ที่ยังคงมีเนื้อหา หลักการ และรูปแบบการรายงานประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลพื้นฐานการรายงาน (Universal Standards) ได้แก่ ข้อมูลบริษัท การกำกับดูแล กลยุทธ์บริษัท ความเสี่ยง ประเด็นสำคัญของธุรกิจ (Material Aspects) และการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Analysis) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1.1. GRI 101: Foundation เป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาเนื้อหาความยั่งยืนให้ครบถ้วนและมีคุณภาพ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลตามกรอบ GRI Standards โดยมีระดับการเปิดเผย 2 ระดับ คือ Core และ Comprehensive

1.2 GRI 102: General Disclosures เป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทั่วไป กลยุทธ์ และบรรษัทภิบาลของบริษัท

1.3 GRI 103: Management Approach เป็นแนวทางในการรายงานเกี่ยวกับวิธีการจัดการประเด็นที่มีสาระสำคัญด้านความยั่งยืนในแต่ละประเด็นของ Topic-specific Standards

2. ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Topic-specific Standards) ซึ่งเป็นการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละประเด็นทั้งเศรษฐกิจ (GRI 200: Economic) สิ่งแวดล้อม (GRI 300: Environmental) และสังคม (GRI 400: Social)

โดยส่วนที่แตกต่างจากเดิม คือ โครงสร้างการรายงานที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น และลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลการรายงานด้วยการเปลี่ยนตัวชี้วัดที่สำคัญบางตัว นอกจากนี้ GRI Standards ถูกพัฒนาเป็นรายการแนวทางปฏิบัติ (Checklist) ที่องค์กรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ในระยะยาว เนื่องจากเมื่อบริษัทรายงานตามกรอบ GRI Standards จะทำให้บริษัททราบช่องว่างระหว่างการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และนำไปสู่การพัฒนาบริษัทเพื่อลดหรือปิดช่องว่างเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560ก; พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล, 2564)

อีกทั้งในปี 2562 และปี 2563 ได้มีการเพิ่มประเด็นของ Topic-specific Standards โดยปี 2562 ได้เพิ่มในส่วนของ GRI 200: การเปิดเผยข้อมูลด้านเศรษฐกิจ (Economic) – GRI 207: Tax และปี 2563 ได้มีการเพิ่มในส่วนของ GRI 300: การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) – GRI 306: Waste

ในปี 2564 ได้มีการพัฒนาและปรับปรุง GRI Standards เพิ่มเติมและมีการเริ่มใช้งานในวันที่ 1 มกราคม 2566 โดยมีการปรับในข้อมูลพื้นฐานรายงาน (Universal Standards) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 GRI 1: Foundation 2021 แนะนำวัตถุประสงค์หลักของ GRI Standards และอธิบายแนวคิดหลักในการรายงานการพัฒนาความยั่งยืน รวมถึงอธิบายข้อกำหนดและหลักการสำหรับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามมาตรฐาน GRI Standards (In Accordance With)

ส่วนที่ 2 GRI 2: General Disclosure 2021 เป็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างบริษัท แนวปฏิบัติในการรายงาน กิจกรรมและแรงงานของบริษัท การกำกับดูแล กลยุทธ์ของบริษัท และการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับขนาดและบริบทของบริษัทเพื่อทำความเข้าใจผลกระทบ

ส่วนที่ 3 GRI 3: Material Topics 2021 แนะนำการระบุหัวข้อสำคัญและอธิบายการใช้ GRI Sector Standards

มีการปรับ Sector Standards ใหม่เพิ่มเติม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มคุณภาพ ความสมบูรณ์ และความสม่ำเสมอของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ซึ่งมีการพัฒนาให้ครอบคลุมทั้ง 40 กลุ่มธุรกิจและพัฒนาได้สำเร็จหนึ่งกลุ่มธุรกิจ คือ ธุรกิจน้ำมันและก๊าซ (มาตรฐาน GRI 11: Oil and Gas Sector 2021) ประกาศใช้เมื่อ 11 ตุลาคม 2564 อีกทั้งเมื่อมีการประกาศใช้งานแล้ว บริษัทต้องมีการนำมาพิจารณาเป็นหัวข้อสาระสำคัญเพื่อแสดงความสอดคล้องกับ GRI Standards

อีกทั้งยังมีการปรับ Topic Standards ที่เป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละหัวข้อ โดยแต่ละมาตรฐานการเปิดเผยในภาพรวมและเปิดเผยเฉพาะเรื่อง รวมถึงวิธีการที่บริษัทจัดการผลกระทบที่เกี่ยวข้อง หลังจากปรับปรุงใหม่จะเหลือเพียง 31 มาตรฐานหลังจากยกเลิกไป 3 มาตรฐาน โดยเหตุผลที่ยกเลิกไปนั้นเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา รวมถึงมีการบูรณาการด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นภาคบังคับในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (GRI, 2022; กุลชุตตา ดิษยบุตร และ อรุศา ศรีบุญลือ, 2565)

จากการที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและบริษัทได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเช่นกัน โดยมีการนำมาตราฐาน GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) เข้ามาปรับใช้เป็นตัวชี้วัดในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท ซึ่ง GRI Standards ได้รับความนิยมในการนำมาปรับใช้ในบริษัท เนื่องจากสามารถเข้าใจง่าย ชัดเจน และไม่ซับซ้อน เหมาะกับบริษัททุกประเภท ทุกขนาด และทุกอุตสาหกรรม คำนึงถึงความสนใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม รวมถึงเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและมีแนวโน้มที่บริษัทในประเทศไทยจะนำ GRI Standards มาปรับใช้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามความพร้อมของแต่ละบริษัท อีกทั้งยังมีการพัฒนาปรับปรุงอย่าง

ต่อเนื่องในทุก ๆ ปี ด้วยเหตุที่กล่าวไปในข้างต้นทางผู้ทำวิจัยจึงได้นำ GRI Standards 2020 มาเป็นเกณฑ์ตัวชี้วัดในการวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทในงานวิจัยชิ้นนี้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท

ผลการดำเนินงานของบริษัทนั้นเป็นผลจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท ซึ่งมีผลการดำเนินธุรกิจทั้งในแบบทางการบัญชีและทางตลาด โดยผลการดำเนินงานทางการบัญชีสามารถสะท้อนผ่านผลกำไรหรือขาดทุนของบริษัท ในขณะที่ผลการดำเนินงานทางการตลาดมีการสะท้อนผ่านมูลค่าทางตลาดของบริษัทที่ขึ้นอยู่กับการวัดมูลค่าทางตลาดของบริษัทในตลาดทุน ซึ่งทางผู้ทำวิจัยมีการวัดผลการดำเนินงานทางการบัญชีจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นที่จะสามารถวัดศักยภาพในการดำเนินงานของบริษัทนั้นๆ จากสัดส่วนกำไรสุทธิเทียบกับสินทรัพย์รวมและส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนผลการดำเนินงานทางการตลาด ผู้ทำวิจัยมีการวัดจากทฤษฎี Tobin's Q ที่มีการเทียบมูลค่าทางตลาดกับการลงทุนของบริษัทที่สะท้อนมุมมองของนักลงทุนในตลาดทุนที่มีต่อบริษัทได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละอัตราส่วนทางการเงินและทฤษฎี Tobin's Q ได้ดังนี้

2.3.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on asset: ROA)

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิกับสินทรัพย์รวม โดยเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ของบริษัทในการที่จะบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทนต่อบริษัทในรูปกำไรสุทธิของบริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566ก) ซึ่งสอดคล้องต่อการวัดผลการดำเนินงานทางการบัญชีของผู้ทำวิจัย

2.3.2 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity: ROE)

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิกับส่วนของผู้ถือหุ้น โดยเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการสร้างผลตอบแทนจากการดำเนินงานให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566ข) ซึ่งสอดคล้องกับการวัดผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัทเช่นเดียวกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

2.3.3 ทฤษฎี Tobin's Q (Tobin's Q Theory)

ทฤษฎี Tobin's Q เป็นที่รู้จักโดยคุณเจมส์ โทบิน (James Tobin) สามารถอธิบายได้ว่าเป็นอัตราส่วนระหว่างราคาหรือมูลค่าทางตลาดของบริษัทในตลาดหุ้น (Market Value) โดยเทียบกับต้นทุนทดแทนใหม่ (Replacement Cost) ที่เป็นอัตราส่วนที่จะสะท้อนให้เห็นมูลค่าทางตลาดของบริษัท (Brainard & Tobin, 1968, 1976) ซึ่งต้นทุนทดแทนใหม่เป็นต้นทุนที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือเครื่องจักรใหม่และมาทดแทนทรัพย์สินเดิมหรือเครื่องจักรเดิม โดยเมื่อค่าอัตราส่วนมีค่ามากกว่า 1 แสดงถึงมูลค่าหุ้นมีมูลค่าที่สูงกว่าต้นทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ และทำให้เหมาะสมที่บริษัทจะลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ ในขณะที่ค่าอัตราส่วนน้อยกว่า 1 จะแสดงถึงมูลค่าหุ้นต่ำกว่าต้นทุนที่นำไปลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ และทำให้ไม่เหมาะสมที่จะลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ โดยจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนนี้จะเป็นการประเมินมูลค่าหุ้นที่พิจารณาจากราคาหุ้นกับต้นทุนทดแทนใหม่ ซึ่งค่าอัตราส่วนที่มากกว่า 1 จะสะท้อนให้เห็นว่านักลงทุนมีการความต้องการและคาดหวังในหุ้นของบริษัทนั้นสูง และบริษัทที่มีค่ามากกว่า 1 จะเป็นบริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูงและผลประกอบการดี ในขณะที่ค่าอัตราส่วนที่น้อยกว่า 1 จะสะท้อนให้เห็นว่านักลงทุนมีการความต้องการและคาดหวังในหุ้นของบริษัทนั้นต่ำ และบริษัทที่มีค่าน้อยกว่า 1 จะเป็นบริษัทที่มีอัตราการเติบโตต่ำและผลประกอบการไม่ดีเท่าที่ควร (พิศิษฐ์ อิศวบรรจงผล, 2564)

โดยการคำนวณตามทฤษฎี Tobin's Q สามารถคำนวณได้หลากหลายแนวทางและในงานวิจัยนี้ได้อ้างอิงตามแนวทางของ Chung & Pruitt (1994) ที่คำนวณจากมูลค่าทางตลาดของบริษัท คือ ผลรวมของมูลค่าทางตลาดของหุ้นสามัญ มูลค่าทางตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ์ และมูลค่าทางตลาดของหนี้สิน หาดด้วยต้นทุนทดแทนใหม่ คือ ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ เนื่องจากเป็นแนวทางที่ปรับการคำนวณให้ไม่ซับซ้อนและชัดเจนขึ้น (มนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2548)

จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้สำหรับประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัท จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการสะท้อนมูลค่าทางตลาดของหุ้นหรือมูลค่าทางตลาดของบริษัท ทางผู้ทำวิจัยจึงนำทฤษฎี Tobin's Q มาวัดมูลค่าทางตลาดของหุ้นหรือมูลค่าทางตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อสะท้อนว่าการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัทหรือไม่

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างของประเภทของอุตสาหกรรม

ความแตกต่างของประเภทอุตสาหกรรม (Differentiation of industry type)

อุตสาหกรรมในประเทศไทยนั้นสามารถจำแนกได้ 8 อุตสาหกรรมตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) ธุรกิจการเงิน (FINCIAL) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON) ทรัพยากร (RESOURC) บริการ (SERVICE) และเทคโนโลยี (TECH) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) ซึ่งในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นมีการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

จากการที่แต่ละอุตสาหกรรมส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมแตกต่างกันนี้เองจึงนำไปสู่การศึกษาว่าประเภทอุตสาหกรรมส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านความยั่งยืนของบริษัท โดยงานวิจัยของ Roberts (1992) มีการแบ่งประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งอธิบายถึงลักษณะของอุตสาหกรรมที่กระทบเป็นวงกว้างว่าการแข่งขันสูง การมองเห็นบริษัทของผู้บริโภค ความเสี่ยงเกี่ยวกับกฎระเบียบ แรงกดดันทางสังคม กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และความเสี่ยงทางการเงินสูง ลักษณะอุตสาหกรรมเหล่านี้ถูกจัดเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) และคาดการณ์บริษัทที่อยู่อุตสาหกรรมประเภทนี้จะมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมที่สูง ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสายการบิน และอุตสาหกรรมน้ำมัน เป็นต้น ส่วนอุตสาหกรรมที่ไม่เข้าลักษณะดังกล่าวจะถูกจัดเป็นอีกอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสุขภาพ อุตสาหกรรมโรงแรม อุตสาหกรรมอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เป็นต้น และมีงานวิจัยที่อ้างอิงการแบ่งประเภทตาม Roberts (1992) อย่างงานวิจัยของ Hackston & Milne (1996) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ คือ ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมและจำแนกอุตสาหกรรมเป็น 2 อุตสาหกรรมหลักด้วยกัน ได้แก่ อุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) จำพวกอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูง ความเสี่ยงทางการเงินสูง ตลอดจนจนถึงการมองเห็นบริษัทของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมสื่อและการสื่อสาร เป็นต้น และอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) ซึ่งพบว่าอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูงจะมีการเปิดเผยข้อมูลสูงกว่าอุตสาหกรรมที่มีภาพลักษณ์ที่ต่ำ ส่วนงานวิจัยของมัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม โดยปัจจัยประเภท

อุตสาหกรรมได้แบ่งเป็น 2 อุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง ประกอบด้วย อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมทรัพยากร กับอุตสาหกรรมที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ ประกอบด้วย อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ซึ่งพบว่าประเภทอุตสาหกรรมมีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัท ซึ่งเกณฑ์การแบ่งประเภทอุตสาหกรรมดังกล่าวยังมีงานวิจัยของมัทนชัย สุทธิพันธุ์, และคณะ (2566) ที่แบ่งประเภทอุตสาหกรรมเช่นเดียวกัน กล่าวคือ อุตสาหกรรมที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูง ประกอบด้วย อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมทรัพยากร ในขณะที่งานวิจัยของ Suttipun & Stanton (2012) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท ซึ่งหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลคือ ประเภทอุตสาหกรรมเช่นกัน โดยได้แบ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูงที่มีการดำเนินธุรกิจกระทบกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง และอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ และพบว่าประเภทอุตสาหกรรมไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูล

ตามงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัทภายใต้ประเภทอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันระหว่าง อุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้นั้นแตกต่างกันตามอุตสาหกรรม โดยที่การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการผลิตนั้นยังเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนยิ่งทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้น โดยบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้นิยมเน้นรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานความยั่งยืน เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตมีความเกี่ยวข้องกับการผลิตและการพัฒนากระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น อีกทั้งผลประโยชน์ที่บริษัทได้รับครอบคลุมต่อต้นทุนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและต้นทุนในส่วนนี้ไม่สูงนัก ตลอดจนถึงนักลงทุนให้ความสำคัญเนื่องจากสร้างมูลค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างแท้จริง ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมการเงินนั้นการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนยิ่งสูงผลการดำเนินงานกลับยิ่งลดลงและเน้นเปิดเผยข้อมูลในเรื่องสังคมในรายงานความยั่งยืนเนื่องจากนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับความยั่งยืนยังคงไม่เหมาะสมกับธุรกิจการเงินโดยตรงจึงไม่ทำให้เกิดมูลค่าและความไว้วางใจจากนักลงทุน รวมถึงไม่ทำให้ผลดำเนินงานดีขึ้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร (2556) ที่ทำให้ทราบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานความยั่งยืนเพียงในระดับที่ต่ำ

และจะสูงขึ้นหากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานกำกับดูแล อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง 2 อุตสาหกรรมระหว่างอุตสาหกรรมทรัพยากรและอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินยังคงพบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีการให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูงกว่า เนื่องจาก การดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่าอุตสาหกรรมอื่น

ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยแสดงถึงบริบทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่แตกต่างกันตามไปด้วย และได้ให้ผลลัพธ์ไปในทิศทางเดียวกันเป็น ส่วนใหญ่มีเพียงงานวิจัยของ Suttipun & Stanton (2012) ที่ให้ผลลัพธ์ที่ต่างออกไป โดยผลลัพธ์ส่วนใหญ่พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่การดำเนินงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรงมีแนวโน้มที่จะให้ ความสำคัญและเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูงกว่าอุตสาหกรรมที่การดำเนินงานไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมโดยตรง

อย่างไรก็ตามจากการที่งานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าผลลัพธ์ที่ได้ไปในทิศทางเดียวกัน ยังมี การศึกษาอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ความยั่งยืนกับมูลค่าทางตลาดที่วัดจากราคาหุ้นอย่างงานวิจัยของ Qureshi, Kirkerud, Theresa, & Ahsan (2020) ที่ทำให้ทราบว่าประเภทอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท โดยส่งผลให้ความสัมพันธ์ดังกล่าว แข็งแรงขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยจากการที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการผลักดันการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน มากขึ้นทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลซึ่งได้กล่าวไปในข้างต้นทำให้เกิดการศึกษา เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการได้รับรางวัลด้านความยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนดังเช่น

ดลยา ไชยวงศ์, ทัดพงศ์ อวิโรธนานนท์, และ สัตยา ตันจันทรพงศ์ (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของคณะกรรมการที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน โดยศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2558 ถึง 2560 และใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐาน และพบว่าปัจจัยที่มีผลเชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการและความเชี่ยวชาญด้านบัญชีขนาดบริษัท ความสามารถในการทำกำไร และการมีรายงานการพัฒนาความยั่งยืน ส่วนปัจจัยที่มีผลเชิงลบกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ได้แก่ การควมรวบรวมประธานกรรมการบริษัทและกรรมการผู้จัดการ

วิชาวีร์ เจตีสานนท์ (2560) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับรางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมและอัตราผลตอบแทนหุ้น โดยใช้การพิจารณาจากรางวัลรายงานความยั่งยืนประจำปี (Sustainability Report Award) และการจัดอันดับธุรกิจด้านการพัฒนาความยั่งยืนของสถาบันไทยพัฒน์ (ESG100) ในช่วงปี พ.ศ.2558-2560 โดยมีบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดัชนี SET100 เป็นกรณีศึกษา และผลการวิจัยพบว่ายิ่งบริษัทได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนประจำปีในระดับสูงมากเท่าไรยิ่งส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนของหุ้นในบริษัทนั้นมากขึ้น แสดงว่าตลาดมีการรับรู้ในทางที่ดีต่อรางวัลรายงานความยั่งยืน ในขณะที่การบริษัทที่ได้รับรางวัล ESG100 กลับมีอัตราผลตอบแทนของหุ้นลดลงอาจเนื่องมาจากรางวัลดังกล่าวเพิ่งมีการประกาศเมื่อปี 2558 ทำให้กิจการมีต้นทุนในการดำเนินการมากจึงจะได้รับรางวัล ซึ่งเป็นผลการวิจัยที่แย้งกันระหว่างรางวัลรายงานความยั่งยืนที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหุ้น ในขณะที่รางวัล ESG100 มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราผลตอบแทนของหุ้นเนื่องจากต้นทุนในการดำเนินการที่สูงกว่าในช่วงเริ่มแรก

อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีหรือผลการดำเนินงานทางตลาด โดยกลุ่มงานวิจัยที่พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน มีงานวิจัยดังต่อไปนี้

นิธิภัคดี ปินตา (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ผลกระทบของรายงานความยั่งยืนต่อผลการดำเนินงานขององค์กร โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน ทั้งบริษัทที่อยู่และไม่อยู่ใน Dow Jones Sustainability Index จำนวนละ 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 100 บริษัท และมีการใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ซึ่งงานวิจัยมีการวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนจากการมีรายงานความยั่งยืนโดยการอยู่ในกลุ่ม Dow Jones Sustainability Index (DJSI) ผลลัพธ์พบว่ารายงานความยั่งยืนไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานอันเนื่องมาจากการที่รายงานความยั่งยืนเพิ่งได้รับความนิยม ผู้บริหารจึงยังไม่เห็นถึงความสำคัญของรายงานความยั่งยืน นอกจากนี้ยังเนื่องมาจากรายงานความยั่งยืนนั้นจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในระยะยาวมากกว่าในระยะสั้น อีกทั้งยังพบว่าภาวะผูกพันทางการเงินที่วัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีผลกระทบเชิงลบกับผลการดำเนินงานของบริษัท และไม่มีผลกระทบต่อกรเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยในอดีตบางงานที่มีผลลัพธ์ว่าเมื่อมีภาวะผูกพันทางการเงินสูงทำให้การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูงตามไปด้วย แต่บางงานวิจัยในอดีตนั้นได้ผลลัพธ์ว่าภาวะผูกพันทางการเงินมีผลกระทบเชิงลบต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเช่นกัน

พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล (2564) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายงานความยั่งยืนกับอัตราส่วน Tobin's Q โดยศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ปี 2559 ถึงปี 2562 รวมเป็น 4 ปีและใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐาน ผลลัพธ์พบว่า รูปแบบการนำเสนอและระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางตลาดที่วัดด้วย Tobin's Q ในส่วนของด้านรูปแบบการนำเสนอที่ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางตลาดนั้นเพราะการเปิดเผยตามมาตรฐานของ GRI มีต้นทุนที่สูงและนักลงทุนยังไม่ได้เอารายงานความยั่งยืนมาประกอบการตัดสินใจเท่าที่ควร ส่วนด้านระดับการเปิดเผยนั้นมีเหตุจากการที่มาตรฐานของ GRI เพิ่งเริ่มมีการประกาศใช้ในปี 2559 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของสุมาลี หดคำ (2559) ที่ให้ผลลัพธ์ที่ตรงกันข้าม โดยงานวิจัยได้ใช้มาตรฐานในการวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนคือ การเปิดเผยรายงานตามมาตรฐานของ Global Reporting Initiative (GRI)

ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีหรือผลการดำเนินงานทางตลาดและพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน มีงานวิจัยดังต่อไปนี้

ลัตยา ตันจันท์พงศ์, พัทธ์ยศ เดชศิริ, และ ทัดพงศ์ อวีโรธนานนท์ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนและมูลค่ากิจการของบริษัท รวมถึงผลกระทบต่อผู้ตรวจสอบภายในที่จบการศึกษาทางด้านบัญชีและ/หรือการเงินที่มีผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวที่ทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวแตกต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2559 จำนวน 340 บริษัท และใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีการวัดการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนจากแบบประเมินการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนตามกรอบของ Global Report Initiative และการวัดมูลค่ากิจการของบริษัทวัดจากทฤษฎี Tobin's Q ผลลัพธ์ที่ได้พบว่าการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนไม่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ อาจเป็นเพราะการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนเป็นเรื่องใหม่และการเก็บข้อมูลจำกัดเพียง 1 ปี นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนมีผลกระทบในเชิงบวกกับมูลค่ากิจการของบริษัท ในขณะที่บริษัทว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในที่จบการศึกษาทางด้านบัญชีและ/หรือการเงิน ในขณะที่การเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนไม่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ ในขณะที่บริษัทว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในที่จบการศึกษาทางด้านอื่น

นิตยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) ได้ศึกษาในความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัท โดยศึกษาจากบริษัทใน ESG 100 จำนวนทั้งสิ้น 70 บริษัทตั้งแต่ปี 2558-2562 รวมเป็นเวลา 5 ปี และใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ผลลัพธ์ที่ได้พบว่าการเปิดเผยรายงานความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และมูลค่าทางตลาดที่วัดด้วยทฤษฎี Tobin's Q เนื่องจากการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและทำให้ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าทางตลาดของบริษัทและดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนมากขึ้น แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตรากำไรสุทธิ (NI) และอัตราเงินปัน

ผลตอบแทน โดยงานวิจัยได้ใช้มาตรฐานในการวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนคือ การเปิดเผยรายงานตามกรอบของ Global Reporting Initiative (GRI)

Burhan & Rahmanti (2012) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท โดยวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนทั้งแบบ 3 ด้าน (สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล) และแบบแยกแต่ละด้านกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอินโดนีเซียจำนวน 32 บริษัทตั้งแต่ปี 2006 จนถึงปี 2009 และวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามกรอบตัวชี้วัดของ GRI ส่วนผลการดำเนินงานของบริษัทวัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อีกทั้งมีการใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานผลลัพธ์ที่ได้พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานบริษัท ซึ่งเมื่อแยกเป็นแต่ละด้านมีเพียงการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานบริษัทและเป็นในเชิงบวก แม้ว่าจะเพียงด้านเดียวแต่ได้สะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับความยั่งยืนมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินธุรกิจไม่ได้เน้นแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพของบริษัท ทั้งด้านชื่อเสียงของบริษัทและการเพิ่มขึ้นของผลกำไร ตลอดจนจนถึงการนำผลประโยชน์นี้ให้กับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด ซึ่งในส่วนนี้การลงทุนความยั่งยืนยังถือเป็นประเด็นที่นักลงทุนควรคำนึงถึงและนำมาประกอบการตัดสินใจ

Friede, Busch, & Bassen (2015) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (Environmental Social and Governance: ESG) กับผลการดำเนินงานทางการเงินที่รวบรวมหลักฐานจากงานวิจัยรวมกว่า 2,000 งานวิจัย โดยวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกับผลการดำเนินงานทางการเงินที่ในอดีตมีการศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลายใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิตั้งยังมีผลการวิจัยที่กระจัดกระจายจึงทำการศึกษาเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งศึกษาจากงานวิจัยทั้งหมด 2,200 งานวิจัยเฉพาะงานวิจัยเชิงวิชาการ ทั้งเอกสารในการทำงาน วารสารที่ตีพิมพ์และงานเขียนเชิงพาณิชย์ รวมทั้งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและฐานข้อมูลงานวิจัยเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตลอดไปจนถึงเนื้อหาที่ไม่ได้มีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ ผลลัพธ์ที่ได้พบว่า ผลการวิจัยประมาณร้อยละ 90 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกับผลการดำเนินงานทางการเงิน

เป็นไปในเชิงที่ไม่ใช่ทางลบ อีกทั้งจุดสำคัญที่พบในความสัมพันธ์นี้ คือ ผลกระทบของสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลที่ส่งผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานทางการเงินนั้นจะมีเสถียรภาพเมื่อเวลาผ่านไป โดยการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบในระยะยาวมีความสำคัญกับนักลงทุนทุกประเภทเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับนักลงทุนและปรับผลประโยชน์ของนักลงทุนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กว้างขึ้นของวงสังคม นอกจากนี้ยังควรบูรณาการเกณฑ์ของสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลให้เข้าสู่กระบวนการลงทุนเพื่อให้ศักยภาพของปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับการลงทุนได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับความแตกต่างในแต่ละอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร (2556) ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานความยั่งยืนเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและอุตสาหกรรมทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้ข้อมูลต่อการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานความยั่งยืนที่เปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรม 2 อุตสาหกรรม ซึ่งงานวิจัยได้แบ่งวิธีการวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่เก็บข้อมูลจากการเปิดเผยข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและอุตสาหกรรมทรัพยากรรวมทั้งสิ้น 84 บริษัท และการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เก็บจากกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่างและสามารถใช้วิเคราะห์ได้จริงเพียง 320 ตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐาน ผลลัพธ์ที่ได้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมและการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ และจะสูงขึ้นหากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานกำกับดูแล รวมทั้งจากการเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและอุตสาหกรรมทรัพยากร พบว่าอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการมุ่งเน้นเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนเนื่องจากการดำเนินงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรงมากกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ

Buallay et al. (2020) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่กระทบต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย คือ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนทั้งสิ้น 392 บริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตและ 530 สถาบันการเงินในอุตสาหกรรมการเงินจากทั้งหมด 80 ประเทศตั้งแต่ปี 2008 ถึงปี 2017 รวมเป็นระยะเวลา 10 ปี และเป็นข้อมูลทั้งสิ้น 11,705 ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานและวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้วยตัวชี้วัด Bloomberg ซึ่งได้ผลลัพธ์พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิต ในขณะที่การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการเงิน โดยที่อุตสาหกรรมการผลิตมีการมุ่งเน้นไปทางประเด็นสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ ต่างจากอุตสาหกรรมการเงินที่มุ่งเน้นไปยังประเด็นสังคม

Qureshi et al. (2020) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและมูลค่าทางตลาดที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท รวมถึงความหลากหลายทางเพศของคณะกรรมการที่มีผลต่อมูลค่าทางตลาดของบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับความหลากหลายทางเพศที่ส่งผลต่อมูลค่าทางตลาดของบริษัท กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในยุโรป 22 ประเทศ จำนวน 812 บริษัท ตั้งแต่ปี 2011 ถึงปี 2017 จำนวนทั้งสิ้น 5,684 ข้อมูล ซึ่งมีการใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและได้ผลลัพธ์พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดของบริษัทที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท โดยที่การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเกี่ยวข้องกับมูลค่าทางตลาดมากกว่าข้อมูลด้านบรรษัทภิบาล ประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและมูลค่าทางตลาดของบริษัทที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท แข็งแรงขึ้น คณะกรรมการเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดของบริษัทที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท และคณะกรรมการเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

ตารางที่ 1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพัทธ์
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและการได้รับรางวัล					
1. อิทธิพลของ คณะกรรมการบริษัทที่มี ต่อการเปิดเผยข้อมูล รายงานความยั่งยืนของ บริษัทจดทะเบียนไทย – ดลภา ไชยวงศ์ และคณะ (2562)	ทฤษฎีและแนวคิด: - การกำกับดูแลกิจการ ที่ดี (Good Corporate Governance) - ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) - ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) - การเปิดเผยข้อมูลของ UN Global Compact 10 ประการ	ตัวแปรอิสระ คือ คณะกรรมการบริษัท โดยศึกษาถึงการควมรวม ของประธานกรรมการ บริษัทและกรรมการ ผู้จัดการ ขนาด คณะกรรมการบริษัท ความเชี่ยวชาญด้านบัญชี ของคณะกรรมการ และ ความเป็นอิสระของ คณะกรรมการ	- การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) - การวิเคราะห์การ ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)	ประชากร คือ บริษัทใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2561 จำนวน 758 บริษัท ส่วนกลุ่ม ตัวอย่าง คือ บริษัทในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2558-2560 มี จำนวน 541 บริษัท ซึ่งเมื่อ ตัดกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ เกี่ยวข้องและไม่สามารถ รวบรวมข้อมูลได้กลุ่ม ตัวอย่างคงเหลือจำนวนทั้งสิ้น 436 บริษัท	ผลลัพธ์: - ขนาดของคณะกรรมการ และความเชี่ยวชาญด้าน บัญชีมีผลกระทบเชิงบวก ต่อการเปิดเผยข้อมูลความ ยั่งยืน - การควมรวมประธาน กรรมการบริษัทและ กรรมการผู้จัดการมี ผลกระทบเชิงลบต่อการ เปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน - ขนาดบริษัท ความสามารถในการทำ กำไร และการมีรายงาน

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพัทธ์
		<p>(SRD) โดยคำนวณจาก UN Global Compact ที่ประกอบไปด้วย ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านแรงงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และ ด้านการดำเนินการทุจริต</p> <p>ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดบริษัท โครงสร้างทางการเงิน</p> <p>ความสามารถในการทำกำไร อายุบริษัท การมีรายงานความยั่งยืน และ ประเภทอุตสาหกรรม</p>			<p>การพัฒนาความยั่งยืนมีผลกระทบเชิงบวกต่อการเปิดเผยในรายงานความยั่งยืน</p> <p>- บริษัทที่ไม่มีรายงานความยั่งยืนมีอายุที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ลดลง</p> <p>- บริษัทที่มีรายงานความยั่งยืนเมื่อมีความเป็นอิสระของคณะกรรมการนั้นทำให้การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเพิ่มขึ้น</p> <p>- บริษัทจดทะเบียนมีแนวโน้มที่จะเปิดเผย</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
2. การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง การได้รับรางวัลความ รับผิดชอบต่อธุรกิจต่อ สังคมกับอัตรา ผลตอบแทนหุ้น	ทฤษฎีและแนวคิด: - ความรับผิดชอบของ ธุรกิจต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) - Capital Assets Pricing Model (CAPM) - Fama-French Three-Factor Model - อัตราส่วนราคาตลาด ต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (Price Earnings Ratio)	ตัวแปรอิสระ คือ รางวัลรายงานความ ยั่งยืนและรางวัล ESG100 ตัวแปรตาม คือ อัตราผลตอบแทนของ หุ้น ตัวแปรควบคุม คือ ความเสี่ยงของตลาด (Market Risk) ขนาด ของกิจการ (Size) อัตราส่วนราคาของหุ้น กับมูลค่าตามบัญชีของ	- การวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) - วิเคราะห์สถิติเชิง อนุมาน (Inference Statistics) โดยใช้การ วิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)	บริษัทที่อยู่ในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดัชนี SET100 ปี พ.ศ.2558- 2560 มีทั้งหมด 270 ตัวอย่าง	ผลลัพธ์: 1. ระดับรางวัลรายงาน ความยั่งยืนมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับอัตรา ผลตอบแทนของหุ้น 2. รางวัล ESG100 มี ความสัมพันธ์เชิงลบกับ อัตราผลตอบแทนของหุ้น

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
		กิจการ (Price to Book Value) และอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio)			
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน: ไม่มีความสัมพันธ์					
3. ผลกระทบของ รายงานความยั่งยืนต่อ ผลการดำเนินงานของ องค์กรสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ในกลุ่ม ประเทศอาเซียน – นิธิ ภัคดี ปันตา (2559)	ทฤษฎีและแนวคิด: - รายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) - Dow Jones Sustainability Index	ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนหรือการมีรายงานความยั่งยืน (อยู่หรือไม่อยู่ใน DJSI) ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานขององค์กร โดยวัดจากอัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม (Net Profit Margin)	- ใช้ T-Test - การวิเคราะห์การถดถอยแบบ Simple Regression เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ การเปิดเผยกับผลการดำเนินงาน - การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุแบบวิธี Stepwise Multiple	กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยในกลุ่มอาเซียนทั้งบริษัทที่อยู่ใน Dow Jones Sustainability Index จำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 100 บริษัท	ผลลัพธ์: - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีความสัมพันธ์ กับผลการดำเนินงานหรือความสามารถในการทำกำไรของบริษัท - รายได้ของบริษัท ไม่มีผล ต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท เนื่องจากขึ้นอยู่กับความสมัครใจ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
		<p>อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)</p> <p>ตัวแปรส่งผ่าน คือ</p> <p>รายได้รวม ขนาดบริษัท และโครงสร้างหนี้สิน</p>	<p>Regression เพื่อทดสอบตัวแปรส่งผ่าน</p>		<p>ของบริษัทที่จะเปิดเผยข้อมูล แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยบางงานที่บริษัทที่มีรายได้หรือความสามารถในการทำกำไรสูงทำให้มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงกว่ากลุ่มบริษัทที่มีรายได้ต่ำ</p> <p>- ขนาดองค์กรไม่มี</p> <p>ผลกระทบต่อการเปิดเผย</p> <p>ข้อมูลความยั่งยืน แต่เนื่องจากร่างกวดต้นจากผู้มีส่วนได้เสียจึงทำให้บริษัทขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเปิดเผยสูงกว่า ซึ่ง</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพัทธ์
					<p>สอดคล้องกับผลลัพธ์ของ บางงานวิจัย</p> <p>- โครงสร้างหนี้สินมี ผลกระทบเชิงลบต่อผล การดำเนินงานบริษัท และ ไม่มีผลกระทบต่อการ เปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยบาง งานที่เมื่อมีโครงสร้างหนี้ที่ สูงทำให้การเปิดเผยข้อมูล ความยั่งยืนสูงตามไปด้วย แต่ยังมีบางงานวิจัยอีก เช่นกันที่พบว่าโครงสร้าง หนี้สินมีผลกระทบเชิงลบ</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความยั่งยืนกับอัตราส่วน Tobin's Q ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มดัชนี SET 100 – พิเศษส์ อัครบรรจงผล (2564)	ทฤษฎีและแนวคิด: - เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ Sustainable Development Goals (SDGs) - การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Development) - รายงานความยั่งยืน (Sustainability Report)	ตัวแปรอิสระ คือ การรายงานความยั่งยืน ทั้งรูปแบบการนำเสนอรายงานความยั่งยืน และระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืน ตัวแปรตาม คือ อัตราส่วน Tobin's Q ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดบริษัท โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร และสินทรัพย์ที่มีตัวตน	- การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา - การวิเคราะห์การถดถอย Multiple Regression Analysis	ประชากร คือ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทกลุ่ม SET 100 ปี 2559 – 2562 รวมเป็น 4 ปี จำนวน 400 ข้อมูล ซึ่งใช้ GRI Standards เพียง 209 ข้อมูล	ผลลัพธ์และทิศทางความสัมพันธ์ ต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ผลลัพธ์: - รูปแบบการนำเสนอและระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืน รวมถึงสินทรัพย์ที่มีตัวตนไม่มี ความสัมพันธ์กับค่า Tobin's Q - ขนาดบริษัทมี ความสัมพันธ์เชิงลบกับค่า Tobin's Q - โครงสร้างเงินทุน และความสามารถในการทำ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพัทธ์
	- ทฤษฎี Tobin's Q (Tobin's Q theory) - แนวคิดสมมติฐานประสิทธิภาพของตลาดทุน (Efficient Market Hypothesis)				ถ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่า Tobin's Q
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพัทธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน: มีความสัมพันธ์					
5. อิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนที่มีต่อมูลค่ากิจการ - สัตยา ตันจันทรพงศ์ และคณะ (2562)	ทฤษฎีและแนวคิด: - ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) - ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)	ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืน ตัวแปรตาม คือ มูลค่ากิจการของบริษัท ตัวแปรควบคุม คือ ผู้ตรวจสอบภายใน ขนาดบริษัท ความเสี่ยงทาง	- การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) - การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)	ประชากร คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2559 จำนวนทั้งสิ้น 720 บริษัท กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2559 จำนวน 340 บริษัท	ผลลัพธ์: - การเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืน ไม่มีผลกระทบ กับมูลค่ากิจการ อาจเป็นเพราะการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนเป็นเรื่องใหม่และ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพัทธ์
		การเงิน ความสามารถใน การทำกำไร และระดับ การลงทุนในสินทรัพย์ที่มี ตัวตน			การเก็บข้อมูลจำกัดเพียง 1 ปี - การเปิดเผยข้อมูล รายงานการพัฒนาความ ยั่งยืนมีผลกระทบใน เชิง บวก กับมูลค่ากิจการของ บริษัท ในกรณีที่บริษัท ว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในที่ จบการศึกษาด้านบัญชี และ/หรือการเงิน - การเปิดเผยข้อมูล รายงานการพัฒนาความ ยั่งยืน ไม่มี ผลกระทบกับ มูลค่ากิจการ ในกรณีที่ บริษัทว่าจ้างผู้ตรวจสอบ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
6. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลรายงานความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม ESG100 – นิตยา โยธางจันทร์ และคณะ (2563)	<p>ทฤษฎีและแนวคิด:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีเชิงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ FTSE4Good และ Dow Jones Sustainability Index และดัชนีวัดความยั่งยืน ได้แก่ MSCI World ESG Index - การประเมินความยั่งยืนของ Global Initiative for 	<p>ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (ตามกรอบของ GRI G4 และใช้ตัวแปรทุน ESG)</p> <p>ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน (ROA ROE NPM DY และมูลค่ากิจการผ่าน TBQ)</p> <p>ตัวแปรควบคุม คือ ขนาด อายุบริษัท อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ประเภทอุตสาหกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สถิติเชิงพรรณนา - ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) 	บริษัทในกลุ่ม ESG 100 โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 บริษัท ปี 2558-2562 รวมเป็น 5 ปี เท่ากับ 350 ข้อมูลยกเว้นกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน บริษัทที่เพิกถอนหุ้น ธุรกิจขนาดกลาง (MAI) และบริษัทที่ไม่เข้าเกณฑ์	<p>ผลลัพธ์และทิศทางความสัมพันธ์</p> <p>ภายในที่จบการศึกษาทางด้านอื่น</p> <p>ผลลัพธ์:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 3 และสูงสุดเท่ากับร้อยละ 93 โดยมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี - การเปิดเผยรายงานความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ROA และ Tobin's Q - การเปิดเผยรายงานความยั่งยืนไม่พบความสัมพันธ์กับ ROE

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
	Sustainability Ratings (GISR)				อัตรากำไรสุทธิ และอัตราเงินปันผลตอบแทน
7. The impact of sustainability reporting on company performance – Burhan & Rahmanti (2012)	ทฤษฎีและแนวคิด: - ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) - ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) - รายงานความยั่งยืน (Sustainability Reporting) - การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Development)	ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนทั้งในภาพรวม และแยกแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานของบริษัท วัดด้วยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)	- ใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)	กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยจำนวน 32 บริษัทตั้งแต่ปี 2006 จนถึงปี 2009	ผลลัพธ์: - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานบริษัทในภาพรวม - เมื่อแยกแต่ละด้าน มีเพียงการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานและเป็น ในเชิงบวก ในขณะที่อีก 2 ด้านที่เหลือ ไม่มีความสัมพันธ์ กับผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
	- มาตรฐานของ Global Reporting Initiative (GRI)				
8. ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies - Friede et al. (2015)	ทฤษฎีและแนวคิด: แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สังคม และ การกำกับดูแล (Environmental Social and Governance: ESG)	ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลสิ่งแวดล้อม สังคม และ การกำกับดูแล ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานทางการเงิน	- Vote-count studies - การวิเคราะห์หอคิวแมน (Meta-Analyses)	งานวิจัยทั้งหมด 2,200 งานวิจัยเฉพาะงานวิจัยเชิงวิชาการ	ผลลัพธ์: - ผลการวิจัยโดยรวมมีร้อยละ 90 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกับผล การดำเนินงานทางการเงิน เป็นไปในเชิงที่ ไม่ใช้ทางลบ - ผลการกระทบของสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลที่ ส่งผลเชิงบวก ต่อผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
					ทางการเงินนั้นจะมี เสถียรภาพเมื่อเวลาผ่านไป
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทอุตสาหกรรมกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน					
9. การเปรียบเทียบ รูปแบบ แนวทาง: การ เปิดเผยข้อมูลและการ จัดทำรายงานความ ยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียน ในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน และกลุ่ม อุตสาหกรรมทรัพยากร	ทฤษฎีและแนวคิด: - แนวคิดการจัดทำและ เปิดเผยข้อมูลในรายงาน ความยั่งยืน (Sustainability Report) - การจัดทำรายงานด้วย ความสมัครใจ (Voluntary Disclosure)	ตัวแปรอิสระ คือ หลักการรายงานและ ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อีชีพ และ กลุ่มอุตสาหกรรม	- การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) - การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) - การใช้การวิเคราะห์ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) - การวิเคราะห์การ ถดถอยแบบพหุคูณ	- การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่เก็บ ข้อมูลจากการเปิดเผยข้อมูล จากบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และอุตสาหกรรมทรัพยากร รวมทั้งสิ้น 84 บริษัท - การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เก็บจาก	ผลลัพธ์: - หลักการรายงานมี ความสัมพันธ์กับคุณภาพ การรายงาน - กลุ่มอุตสาหกรรมมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
- ภิทรพงศ์ เจริญกิจจากรู กร (2556)			(Multiple Regression Analysis)	กลุ่มผู้ใช้ข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่างและสามารถใช้วิเคราะห์ได้จริงเพียง 320 ตัวอย่าง	
10. Sustainability reporting and firm's performance: Comparative study between manufacturing and banking sectors - Buallay et al. (2020)	ทฤษฎีและแนวคิด: - ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) - ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) - ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) - แนวคิดการจัดทำรายงานความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการผลิต (Sustainability)	ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามตัวชี้วัด Bloomberg ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน วัดด้วยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และ Tobin's Q ตัวแปรควบคุม คือ	- การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) - การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)	กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนทั้งสิ้น 392 บริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตและ 530 สถาบันการเงินในอุตสาหกรรมการเงินทั้งหมด 80 ประเทศตั้งแต่ปี 2008 ถึงปี 2017 รวมเป็นระยะเวลา 10 ปี และเป็นข้อมูลทั้งสิ้น 11,705 ข้อมูล	ผลลัพธ์: - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิต - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการเงิน

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
	reporting in manufacturing sector) - แนวคิดการจัดทำ รายงานความยั่งยืนใน อุตสาหกรรมการเงิน (Sustainability reporting in the banking sector)	- ตัวแปรควบคุมระดับ บริษัท ได้แก่ สินทรัพย์ รวม คุณภาพการสอบ บัญชี ภาวะผูกพันทาง การเงิน - ตัวแปรควบคุม ระดับประเทศ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Gross Domestic Product) และการกำกับ ดูแล (Governance)			

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
<p>11. The impact of sustainability (environmental, social, and governance) disclosure and board diversity on firm value: The moderating role of industry sensitivity</p> <p>– Qureshi et al. (2020)</p>	<p>ทฤษฎีและแนวคิด:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the UN Sustainable Development Goals (UNSDG) - กรอบของ Global Reporting Initiative - ทฤษฎีคุณค่าของผู้ถือหุ้น (Shareholder Theory) - ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) - แนวคิดไตรภาคี (Triple Bottom Line) 	<p>ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและความหลากหลายทางเพศของคณะกรรมการ</p> <p>ตัวแปรตาม คือ มูลค่าทางตลาดที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท</p> <p>ตัวแปรแทรก คือ ประเภทอุตสาหกรรม</p> <p>ตัวแปรควบคุม คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวแปรควบคุมระดับบริษัท ได้แก่ ขนาดบริษัทและภาวะผูกพันทางการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) - การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) 	<p>กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในยุโรป 22 ประเทศ จำนวน 812 บริษัท ตั้งแต่ปี 2011 ถึงปี 2017 จำนวนทั้งสิ้น 5,684 ข้อมูล</p>	<p>ผลลัพธ์:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท - การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเกี่ยวข้องกับมูลค่าทางตลาดมากกว่าข้อมูลด้านบรรษัทภิบาล - ประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและมูลค่าทางตลาดของ

ตารางที่ 1 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ทฤษฎีและแนวคิด	ตัวแปร	สถิติและเครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์และทิศทาง ความสัมพันธ์
		ตัวแปร - ตัวแปรควบคุม ระดับประเทศ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อและ ผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Gross Domestic Product)			บริษัทที่วัดจากราคาหุ้น ของบริษัทแข็งแกร่งขึ้น - คณะกรรมการพิเศษหญิง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ มูลค่าทางตลาดของบริษัท ที่วัดจากราคาหุ้นของ บริษัท - คณะกรรมการพิเศษหญิง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การเปิดเผยข้อมูลความ ยั่งยืน

2.6 สมมติฐานงานวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ผู้ทำวิจัยพบว่าการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทนั้นได้รับความสนใจจากตัวบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัทมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและการให้รางวัลความยั่งยืนจากหน่วยงานกำกับดูแลที่น่าเชื่อถืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งในงานวิจัยนี้ทางผู้ทำวิจัยได้สนใจการให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของบริษัทในมุมมองของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนเป็นสำคัญ จึงสนใจผลกระทบจากรายงานความยั่งยืนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงจากการที่พบว่าประเภทอุตสาหกรรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่อาจกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานจึงทำให้ผู้ทำวิจัยสนใจศึกษาในประเด็นนี้เช่นกัน

โดยงานวิจัยของนิตยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) ที่พบว่าการเปิดเผยในรายงานความยั่งยืนของบริษัทได้ส่งผลให้การดำเนินงานของบริษัทที่วัดจากอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ดีขึ้น แต่ผลการดำเนินงานของบริษัทที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตรากำไรสุทธินั้นไม่มีความสัมพันธ์กับรายงานความยั่งยืน ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นเมื่อผลการดำเนินงานวัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์นั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ Burhan & Rahmanti (2012) ที่พบว่าเมื่อเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนโดยภาพรวมกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์จะเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นรวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่พบว่าผลการดำเนินงานจะดีขึ้นเมื่อบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการดำเนินงานของบริษัทมีการวัดจากทั้งอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งได้ผลลัพธ์ความสัมพันธ์เป็นเชิงบวกทั้งคู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต ในขณะที่งานวิจัยของนิธิภักดิ์ ปินตา (2559) ที่พบว่ารายงานความยั่งยืนไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากการที่ผู้บริหารยังไม่เห็นถึงความสำคัญของรายงานความยั่งยืนและรายงานความยั่งยืนนั้นจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในระยะยาวมากกว่าในระยะสั้น

รวมถึงเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ผู้ทำวิจัยได้มีความสนใจในมุมมองของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนเป็นหลัก จึงสนใจผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่มีผลต่อผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท เนื่องจากปัจจุบันนักลงทุนให้ความสำคัญด้านความยั่งยืนระยะยาว

และความน่าเชื่อถือของบริษัท โดยงานวิจัยของวิชาวีร์ เจตะสานนท์ (2560) ที่ได้ผลลัพธ์ความสัมพันธ์ ทั้งในเชิงบวกและลบระหว่างรางวัลด้านความยั่งยืนกับอัตราผลตอบแทนของหุ้น ในส่วนความสัมพันธ์ เชิงบวกคือรางวัลด้านความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากนักลงทุนในตลาดมีการรับรู้ที่ดีต่อรางวัลนี้ ในขณะที่การจัดอันดับ ESG ของสถาบันไทยพัฒนาที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ เนื่องจากเพิ่งมีการเริ่มประกาศในปี 2558 ทำให้มีต้นทุนที่ยังคงสูง รางวัลทั้งสองจึงมีผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกัน อย่างไรก็ตามยังคงสะท้อนถึงการให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของหน่วยงาน กำกับดูแลและบริษัทจดทะเบียนที่เริ่มสนใจประเด็นนี้มากขึ้น ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับมูลค่าทางตลาดได้มีงานวิจัยของนิทยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) กับ พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล (2564) ที่ให้ผลลัพธ์ที่ไม่สอดคล้องกัน โดยงานวิจัยแรกได้ผลลัพธ์ว่าการเปิดเผย ข้อมูลความยั่งยืนทำให้มูลค่าทางตลาดสูงขึ้นในกลุ่มของบริษัท ESG100 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี หดคำ (2559) งานวิจัยของสัทยา ต้นจันทร์พงศ์ และคณะ (2562) ในกรณีของบริษัทที่จ้าง ผู้ตรวจสอบภายในที่จบการศึกษาทางด้านบัญชีและ/หรือการเงิน รวมถึงงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่ได้ผลลัพธ์เชิงบวกเช่นกันแม้เพียงแคในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต ในขณะที่อีกงานวิจัย พบว่าระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์ต่อมูลค่าทางตลาดของบริษัทกลุ่ม SET100 โดยทั้งสองงานวิจัยได้มีการวัดมูลค่าทางตลาดโดยใช้ทฤษฎี Tobin's Q และใช้มาตรฐานของ Global Reporting Initiative ในการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

อีกทั้งจากการที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการผลักดันและสนับสนุนให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและการได้รับรางวัลในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้รับอันดับที่ 10 ของ Corporate Knights ในปี 2560 ซึ่งถือเป็นตลาดหลักทรัพย์ เอเชียเพียงแห่งเดียวและเป็นตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) เพียง 1 ใน 2 แห่งที่ได้อยู่ใน 10 อันดับแรกของการจัดอันดับสะท้อนถึงศักยภาพของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยและการผลักดันของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศไทยที่ส่งเสริมให้บริษัทมีการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนสูงขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของงานวิจัย ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร (2556) ที่เสนอแนะไว้ว่าหากต้องการให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลที่สูงขึ้น ต้องมีการส่งเสริมของหน่วยงานกำกับดูแลเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังมีแรงกระตุ้นจากกระแสสังคมโลกที่ทำให้ความยั่งยืนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

ดังนั้น ถึงแม้ผลลัพธ์ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะมีทั้งเชิงบวก เชิงลบ และไม่มีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปตามบริบทในสังคมขณะนั้นและการวัดค่าตัวแปรที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามจะเห็นได้

ว่าปัจจุบันหน่วยงานกำกับดูแลหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ต่างจากงานวิจัยในอดีตที่การเปิดเผยข้อมูลข้อมูลความยั่งยืนเพิ่งได้รับความนิยม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนยังเข้ามามีบทบาทต่อการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสียทั้งในส่วนของลูกค้าที่เข้ามาทำการค้าร่วมกับบริษัททำให้รายได้และกำไรของบริษัทสูงขึ้น การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้นเงินทำให้บริษัทสามารถระดมเงินทุนได้สูงขึ้น และการตัดสินใจด้านอื่นๆของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตลอดจนทำให้ภาพลักษณ์ของบริษัทดีขึ้นเป็นที่ยอมรับของสังคมไม่ได้แสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นและถึงแม้จะมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นแต่ผลประโยชน์ที่บริษัทได้รับครอบคลุมต้นทุนที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) ที่อธิบายไว้ว่าเมื่อบริษัทให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อบริษัท เนื่องจากเกิดการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยังช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทให้ดียิ่งขึ้น (Barnard, 1938; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560; Freeman et al., 2007) และยังสอดคล้องกับทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) ที่อธิบายถึงการดำเนินงานของบริษัทที่อยู่ภายใต้บรรทัดฐานของสังคมเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม (Lindblom, 1994; Suchman, 1995) ตลอดจนถึงสอดคล้องกับทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory) ที่อธิบายถึงการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม ใส่ใจผู้มีส่วนได้เสีย ตอบแทนคืนสู่สังคม และไม่แสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว (สุภาพร พิศาลบุตร, 2544; ทยากร สวรรณปักษ์, 2556) เช่นเดียวกันการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและการได้รับรางวัลด้านความยั่งยืนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสียทั้งนักลงทุนและผู้ถือหุ้นโดยทำให้นักลงทุนเกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นในตัวบริษัททำให้มูลค่าทางตลาดที่เป็นผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัทสูงขึ้น รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่นที่ตัดสินใจสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัททำให้ผลการดำเนินงานทางการบัญชีสูงขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) (Spence, 1973; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560) และทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) (Jensen, & Meckling, 1976; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560; อัญญา ชันธวิทย์ และคณะ, 2552) อีกทั้งตามงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่พบว่าร้อยละ 90 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกับผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นไปในเชิงที่ไม่ใช่ทางลบ รวมถึงผลเชิงบวกจะมีเสถียรภาพเมื่อเวลาผ่านไป ทำให้ผู้ทำวิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H1: การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัท

H1a: การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท

H1b: การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท

นอกจากนี้ผู้ทำวิจัยยังต้องการศึกษาเกี่ยวกับประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท โดยจะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเภทอุตสาหกรรมกับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในบริบทอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน และจากการศึกษางานวิจัยในอดีตผู้ทำวิจัยพบว่าผลลัพธ์ส่วนใหญ่ล้วนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอย่างงานวิจัยของ Hackston & Milne (1996) มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร (2556) และ Buallay et al. (2020) ที่พบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทอุตสาหกรรมและการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน และมีเพียงบางงานวิจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างงานวิจัยของ Suttipun & Stanton (2012) ที่พบว่าประเภทอุตสาหกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการแบ่งประเภทอุตสาหกรรมนิยมแบ่งเป็น 2 กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก คือ อุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง และอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง โดยพบว่าอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูงหรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรงมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลสูงกว่าอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำหรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง (Buallay et al., 2020; Hackston & Milne, 1996; Roberts, 1992; Suttipun & Stanton, 2012; ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร, 2556; มัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2555)

อีกทั้งงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนโดยวัดด้วยตัวชี้วัด Bloomberg ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาดโดยเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมการเงิน พบว่าในบริบทอุตสาหกรรมต่างกันทำให้ทิศทางของความสัมพันธ์แตกต่างกันไป โดยในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตพบว่า การเปิดเผยข้อมูล

ความยั่งยืนที่สูงขึ้นทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้นและมุ่งเน้นเปิดเผยข้อมูลในประเด็นสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงินนั้นการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นกลับทำให้ผลการดำเนินงานลดลงและมุ่งเน้นเปิดเผยข้อมูลในประเด็นสังคม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ Qureshi et al. (2020) ที่ศึกษาอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับมูลค่าทางตลาดที่วัดจากราคาหุ้นของบริษัท และพบว่าประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงส่งผลให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวแข็งแกร่งขึ้น แสดงถึงอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามามีบทบาทในความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับมูลค่าทางตลาดของบริษัท

จะเห็นได้ว่าประเภทอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน เนื่องจากการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันตามประเภทของอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ดำเนินธุรกิจและส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยตรงหรือเป็นจุดสนใจของสังคมในวงกว้างเป็นแรงจูงใจในการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียสอดคล้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) (Barnard, 1938; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560; Freeman et al., 2007) และต้องการแสดงถึงการที่บริษัทตนปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมและเป็นที่ยอมรับของสังคมสอดคล้องกับทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) (Lindblom, 1994; Suchman, 1995) และเมื่อระดับการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมต่างกันส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาด โดยหากเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูงแสดงถึงการที่บริษัทไม่ได้แสวงหาผลกำไรเพียงอย่างเดียว แต่ยังคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทตามทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory) (สุภาพร พิศาลบุตร, 2544; ทยากร สวรรณปักษ์, 2556) ย่อมสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ตัวอย่างเช่น ลูกค้า ผู้จัดการจำหน่าย ผู้ให้เงินกู้ และนักลงทุน เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาด สอดคล้องกับทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) (Spence, 1973; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560) ดังนั้นทางผู้ทำวิจัยจึงคาดว่าประเภทของอุตสาหกรรมของบริษัทจะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท และจากการคาดการณ์ถึงประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ จึงสามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

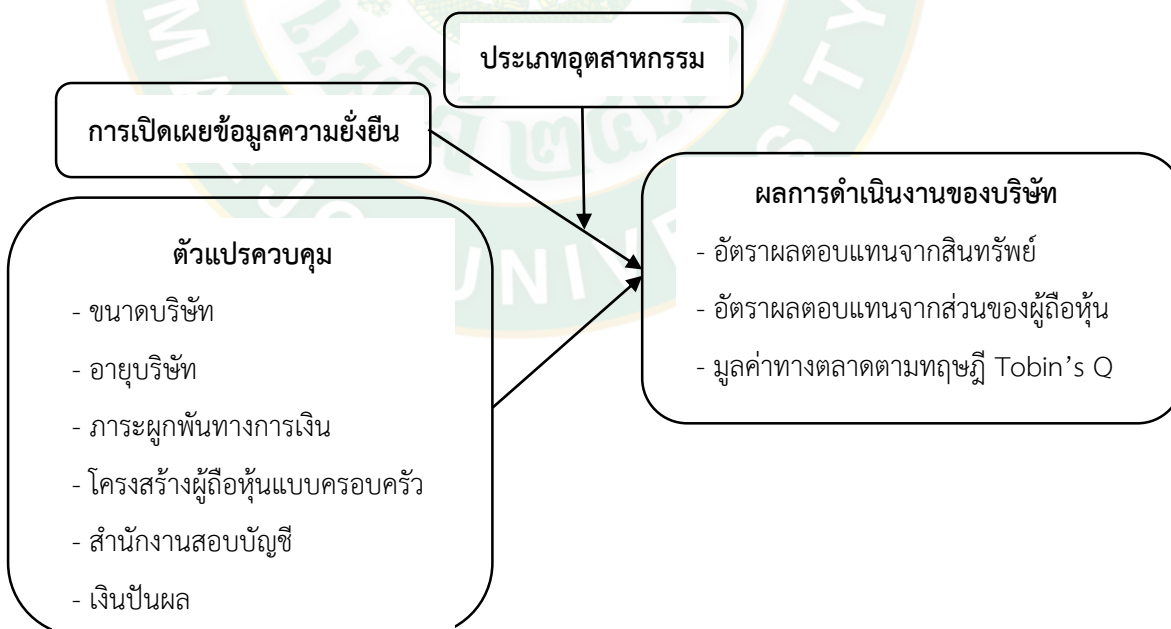
H2: ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัท

H2a: ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท

H2b: ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท

2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำวิจัยได้เลือกการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่วัดตามมาตรฐาน GRI Sustainability Reporting Standards 2020 (GRI Standards 2020) เป็นตัวแทนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัท รวมถึงเลือกอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q เป็นตัวแทนในผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท รวมถึงอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงเป็นตัวแทนของประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งผู้ทำวิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยนี้ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การพัฒนาเครื่องมือและการวัดค่าตัวแปร
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นจำนวน 643 บริษัทและ 660 บริษัทตามลำดับ รวมเป็นทั้งสิ้นเป็น 1,303 ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2563 และ 2564 คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นจำนวน 643 บริษัทและ 660 บริษัทตามลำดับ รวมเป็นทั้งสิ้น 1,303 ข้อมูล โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเนื่องจาก

ประการแรก กรอบ GRI Standards ที่เป็นมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทนั้นมีการพัฒนามาตรฐานในทุก ๆ ปี ดังนั้นเพื่อให้การใช้กรอบ GRI Standards ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกันจึงเน้นศึกษาบริษัทหลายอุตสาหกรรมในปี 2563 และปี 2564 โดยใช้กรอบ GRI Standards 2020 เพื่อให้ทราบว่าบริษัทเหล่านี้มีความค้ำถึงถึงเรื่องความยั่งยืนหรือไม่ มากน้อยเพียงใดตามกรอบ GRI Standards เดียวกัน อีกทั้งแต่ละบริษัทในแต่ละอุตสาหกรรมมีความพร้อมที่จะเปิดเผยข้อมูลแตกต่างกันภายใต้กรอบ GRI Standards 2020 เดียวกัน

ประการที่สอง งานวิจัยนี้ได้ศึกษาในปี 2563 และ 2564 รวมเป็นเวลา 2 ปี เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทในลักษณะเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2563 เป็นปีที่ยังคงมีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยและกระทบต่อแต่ละบริษัทเช่นเดียวกัน เพียงแต่มักน้อยต่างกัน รวมถึงยังคงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2564 ดังนั้น ผู้ทำวิจัยจึงศึกษาเพียงในปี 2563 และ 2564 เพื่อให้ทุกบริษัทอยู่ภายใต้บรรทัดฐานได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ประเทศไทยได้มีการกำหนดระดับไว้เป็นโรคติดต่อร้ายแรงเช่นเดียวกัน

โดยกลุ่มตัวอย่างไม่รวมกลุ่มของบริษัทดังต่อไปนี้ บริษัทกลุ่มสถาบันการเงินและประกันภัย เนื่องจากบริษัทกลุ่มสถาบันการเงินและประกันภัยจะมีรูปแบบการรายงานหรือโครงสร้างงบการเงินที่แตกต่างจากบริษัทในอุตสาหกรรมทั่วไป บริษัทที่มีรอบบัญชีไม่ปกติ กล่าวคือ รอบบัญชีอื่นที่ไม่ใช่วันที่ 31 ธันวาคมเพราะงานวิจัยนี้มีการวัดค่าผลการดำเนินงานทางตลาดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ที่มีการคำนวณจากราคาทางตลาดของหุ้นบริษัทนั้นๆ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากที่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนได้รับข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทแล้ว รวมถึงบริษัทที่ข้อมูลไม่ครบถ้วนและบริษัทที่ข้อมูลผิดปกติเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางสถิติ จึงทำให้เหลือกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 448 บริษัทในปี 2563 และ 467 บริษัทในปี 2564 รวมทั้งสิ้น 915 ข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ปี 2563	ปี 2564	รวม
บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	643 ข้อมูล	660 ข้อมูล	1,303 ข้อมูล
หัก บริษัทกลุ่มสถาบันการเงินและประกันภัย	137 ข้อมูล	137 ข้อมูล	274 ข้อมูล
บริษัทที่มีรอบบัญชีไม่ปกติ	29 ข้อมูล	29 ข้อมูล	58 ข้อมูล
บริษัทที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน	6 ข้อมูล	6 ข้อมูล	12 ข้อมูล
บริษัทที่ข้อมูลผิดปกติ	23 ข้อมูล	21 ข้อมูล	44 ข้อมูล
รวม	448 ข้อมูล	467 ข้อมูล	915 ข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษางานวิจัยนี้ ทางผู้ทำวิจัยได้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามกรอบ GRI Standards 2020 เป็นเครื่องมือในการวิจัยและให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทางผู้ทำวิจัยได้มีการกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนตามเนื้อหาความยั่งยืนที่บริษัทได้มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในรายงานความยั่งยืน และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนนี้สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานการรายงาน (Universal Standards)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Topic-specific Standards) (รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดูที่ภาคผนวก หน้า 74)

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ทางผู้ทำวิจัยได้มีการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน โดยการนำเกณฑ์คะแนนตามกรอบ GRI Standards 2020 ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งมีการวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence: IOC) ที่ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1977; อีระ กุลสวัสดิ์, 2558) และค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์คะแนนตามกรอบ GRI Standards 2020 ที่วัดได้นั้นมีค่าเท่ากับ 0.87 ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่สูงกว่า 0.5 แสดงถึงการที่เกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามกรอบ GRI Standards 2020 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ด้านการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทในรายงานความยั่งยืนและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทภิบาล สังคมและสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐาน GRI Standards 2020

3.4.2 ด้านผลการดำเนินงานทางการบัญชีและทางตลาด

3.4.2.1 ข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานทางการเงินของบริษัททั้งงบกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงินที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือข้อมูลที่เปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.4.2.2 ข้อมูลราคาหุ้นสามัญที่เปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.4.3 ด้านประเภทอุตสาหกรรมของบริษัท

ข้อมูลอุตสาหกรรมของบริษัทที่เปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.5 การพัฒนาเครื่องมือและการวัดค่าตัวแปร

3.5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ในงานวิจัยนี้ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน โดยทางผู้ทำวิจัยได้พิจารณาจากรายงานความยั่งยืนของแต่ละบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report)

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure)

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเป็นตัวแปรอิสระและให้สัญลักษณ์คือ SD หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน (Sustainability Disclosure) ซึ่งผู้ทำวิจัยกำหนดเป็นระดับคะแนนการเปิดเผยข้อมูลตามกรอบ GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) ที่จะมีการพัฒนาในทุกปี โดยทางผู้ทำวิจัยได้เลือก GRI Standards เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่เข้าใจง่ายชัดเจน ไม่ซับซ้อน

เหมาะกับบริษัททุกประเภทและทุกขนาด (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560ก) ซึ่งคะแนนแต่ละบริษัทจะแตกต่างกันตามระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในรายงานความยั่งยืนและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ประจำปี 2563 และ 2564 ของบริษัท โดยให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลตามกรอบ GRI Standards 2020 ที่มีการเริ่มใช้งานวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 และมีการรายงาน 2 ส่วน 37 ตัวชี้วัด ดังนั้นคะแนนการเปิดเผยข้อมูลจึงวัดจากตัวชี้วัด 37 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานการรายงาน (Universal Standards) ได้แก่ ข้อมูลบริษัท การกำกับดูแล กลยุทธ์บริษัท ความเสี่ยง ประเด็นสำคัญของธุรกิจ (Material Aspects) และการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Analysis) ประกอบด้วย 3 ส่วนย่อย คือ

- GRI 101: Foundation
- GRI 102: General Disclosures
- GRI 103: Management Approach

2. ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Topic-specific Standards) ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 ประเด็นดังนี้

GRI 200: การเปิดเผยข้อมูลด้านเศรษฐกิจ (Economic) โดยประกอบด้วย 7 ประเด็นย่อย คือ

- GRI 201: Economic Performance
- GRI 202: Market Presence
- GRI 203: Indirect Economic Impacts
- GRI 204: Procurement Practices
- GRI 205: Anti-corruption
- GRI 206: Anti-competitive Behavior
- GRI 207: Tax

GRI 300: การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) โดยประกอบด้วย 8 ประเด็นย่อย คือ

- GRI 301: Materials
- GRI 302: Energy
- GRI 303: Water and Effluents

- GRI 304: Biodiversity
- GRI 305: Emissions
- GRI 306: Waste
- GRI 307: Environmental Compliance
- GRI 308: Supplier Environmental Assessment

GRI 400: การเปิดเผยข้อมูลด้านสังคม (Social) โดยประกอบด้วย 19 ประเด็นย่อย คือ

- GRI 401: Employment
- GRI 402: Labor/Management Relations
- GRI 403: Occupational Health and Safety
- GRI 404: Training and Education
- GRI 405: Diversity and Equal Opportunity
- GRI 406: Non-discrimination
- GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining
- GRI 408: Child Labor
- GRI 409: Forced or Compulsory Labor
- GRI 410: Security Practices
- GRI 411: Rights of Indigenous People
- GRI 412: Human Rights Assessment
- GRI 413: Local Communities
- GRI 414: Supplier Social Assessment
- GRI 415: Public Policy
- GRI 416: Customer Health and Safety
- GRI 417: Marketing and Labeling
- GRI 418: Customer Privacy
- GRI 419: Socioeconomic Compliance

และในแต่ละตัวชี้วัด ผู้ทำวิจัยได้มีการกำหนดระดับคะแนนตามเนื้อหาที่เปิดเผยเกี่ยวกับตัวชี้วัดนั้น ๆ ต่างกัน โดยกำหนดเป็นระดับคะแนนดังนี้

<u>เกณฑ์ระดับคะแนน</u>	<u>คะแนน</u>
มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับสูง	
โดยเปิดเผยข้อมูลอย่างละเอียดถึงรายละเอียดและผลการดำเนินงาน	2 คะแนน
มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับเบื้องต้น	
โดยเปิดเผยข้อมูลแบบอธิบายเพียงเบื้องต้น	1 คะแนน
ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล	0 คะแนน

โดยในแต่ละตัวชี้วัดจะมีการกำหนดระดับคะแนนแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมและจะมีการนำคะแนนมาเทียบสัดส่วนเป็นร้อยละ โดยคะแนนทั้งสิ้น 37 ตัวชี้วัดในระดับคะแนนเต็มเท่ากับ 63 คะแนนของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนจะเทียบเป็นร้อยละ 100

3.5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

เนื่องจากทางผู้ทำวิจัยสนใจผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาดของบริษัท ดังนั้นทางผู้ทำวิจัยจึงตัดสินใจพิจารณาผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัทจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนผลการดำเนินงานทางตลาดวัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q โดยข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีการแสดงในรายงานทางการเงินของแต่ละบริษัทและฐานข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรณีราคาทางตลาดของหุ้น ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลในปี 2563 และ 2564

ผลการดำเนินงานของบริษัท (Firm Performance)

ผู้ทำวิจัยให้ผลการดำเนินงานของบริษัททั้งทางการบัญชีและทางตลาดเป็นตัวแปรตาม โดยผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์จะให้สัญลักษณ์เป็น ROA หมายถึง ผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท i และปีที่ t ซึ่งวัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น จะให้สัญลักษณ์เป็น ROE หมายถึง ผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท i และปีที่ t ซึ่งวัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดด้วยลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q และจะให้สัญลักษณ์เป็น MV หมายถึง ผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท i และปีที่ t ซึ่งวัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q

โดยข้อมูลเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วน (Ratio-scale variable) การเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินบัญชี ผู้ทำวิจัยเก็บจากผลการดำเนินงานในรายงานทางการเงินประจำปี 2563 และ 2564 ทั้งงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564 และงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564 เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานตลอดทั้งปีและฐานะการเงินของบริษัท ซึ่งใช้ในการคำนวณอัตราส่วนที่ใช้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินบัญชีของบริษัททั้ง 2 อัตราส่วน ดังต่อไปนี้

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on asset)

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ = กำไรสุทธิ (Net profit)/ สินทรัพย์รวม (Total asset)

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity)

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น = กำไรสุทธิ (Net profit)/ ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)

ส่วนผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q นั้นมีรายละเอียดดังนี้

มูลค่าทางตลาดของบริษัท (Market Value)

ผู้ทำวิจัยให้ผลการดำเนินงานทางตลาดวัดจากลอการิทึมธรรมชาติมูลค่าทางตลาดของบริษัท i และปีที่ t ตามทฤษฎี Tobin's Q ที่เป็นอัตราส่วนระหว่างราคาหรือมูลค่าทางตลาดของบริษัทในตลาดหุ้น เทียบกับต้นทุนทดแทนใหม่ โดยข้อมูลเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วน (Ratio-scale variable) และเก็บข้อมูลราคาหุ้น ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2564 เพื่อที่ราคาหุ้นจะได้สะท้อนถึงอิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนปี 2563 รวมถึงข้อมูลราคาหุ้น ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565 เพื่อสะท้อนข้อมูลความยั่งยืนปี 2564 ที่มีผลต่อการประกอบการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นในการพิจารณาลงทุนในบริษัทนั้น ๆ เนื่องจากวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 และ 31 พฤษภาคม 2565 เป็นวันสุดท้ายในการนำส่งงบการเงินให้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและเป็นวันที่บริษัทจำเป็นต้องรายงานข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบครบทุกบริษัทแล้ว โดยสามารถคำนวณมูลค่าทางตลาดของบริษัทตามทฤษฎี Tobin's Q ได้ดังนี้

Tobin's Q = มูลค่าทางตลาดของบริษัท (Market value of installed capital)/ ต้นทุนทดแทนใหม่ (Replacement cost of capital)

โดยที่ มูลค่าทางตลาดของบริษัท คือ ผลรวมของมูลค่าทางตลาดของหุ้นสามัญ มูลค่าทางตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ์ และมูลค่าทางตลาดของหนี้สิน ส่วนต้นทุนทดแทนใหม่ คือ ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ซึ่งอ้างอิงจากการคำนวณ Tobin's Q ตามแนวทางของ Chung & Pruitt (1994) ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากรายงานทางการเงินที่เปิดเผยให้บุคคลภายนอกตามบริบทของประเทศไทยและฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (มนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2548) และด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจึงได้มีการเก็บข้อมูลราคาหุ้นที่ใช้คำนวณมูลค่าทางตลาดของหุ้นสามัญตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้นและเก็บจำนวนหุ้นสามัญ มูลค่าทางตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ์ มูลค่าทางตลาดของหนี้สิน และราคาตามบัญชีของสินทรัพย์จากรายงานทางการเงินประจำปี 2563 และ 2564 ทั้งทั้งงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564 และงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564 ที่เปิดเผยให้บุคคลภายนอกตามบริบทของประเทศไทย

3.5.3 ตัวแปรแทรก (Moderator Variables)

ตัวแปรอิสระที่ไม่ได้ศึกษา แต่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระและมีผลกระทบต่อตัวแปรตาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง โดยในงานวิจัยนี้ผู้ทำวิจัยได้เลือกประเภทอุตสาหกรรมมาเป็นตัวแปรแทรก เนื่องจากประเภทอุตสาหกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับคำนิยามของตัวแปรแทรก โดยประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งกล่าวคือ ประเภทอุตสาหกรรมจะเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท

ประเภทอุตสาหกรรม (Industry Type)

ประเภทอุตสาหกรรมเป็นตัวแปรแทรก ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมการผลิตและโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมกับสังคมโดยตรง และอุตสาหกรรมบริการที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง โดยเมื่ออ้างอิงตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถแบ่งเป็นทั้งหมด 8 อุตสาหกรรม คือ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) ธุรกิจการเงิน (FINCIAL) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROP CON) ทรัพยากร (RESOURC) บริการ (SERVICE) และเทคโนโลยี (TECH) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564)

ทางทำผู้ทำวิจัยจึงจัดประเภทอุตสาหกรรมโดยอ้างอิง Roberts (1992) มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) และมัทนชัย สุทธิพันธุ์ และคณะ (2566) เป็น 2 กลุ่มหลักคือ อุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับแรงกดดันทางสังคมสูงและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง ประกอบด้วย เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON) และทรัพยากร (RESOURC) เนื่องจากอุตสาหกรรมกลุ่มนี้มีลักษณะเข้าข่ายนิยามของอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง กล่าวคือ การดำเนินงานของบริษัทในอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ความเสี่ยงสูง เป็นที่สนใจของสังคม และได้รับแรงกดดันทางสังคมสูง รวมถึงมีการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง ด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจึงได้จัดอุตสาหกรรมดังกล่าวในข้างต้นไว้ในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ ส่วนอีกกลุ่มเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับแรงกดดันทางสังคมต่ำและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง ประกอบด้วย สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) เทคโนโลยี (TECH) ธุรกิจการเงิน (FINCIAL) และบริการ (SERVICE) โดยจะเป็นอุตสาหกรรมที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูงหรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ไม่รวมบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินจึงเหลือเพียงแค่อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งผู้ทำวิจัยวัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยจะให้ค่าเป็น 1 เมื่ออยู่ในอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงและมีค่าเป็น 0 เมื่ออยู่ในอุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง และให้สัญลักษณ์คือ IN หมายถึง ประเภทอุตสาหกรรม (Industry Type) และมีการเก็บข้อมูลจากข้อมูลอุตสาหกรรมที่มีการเปิดเผยข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากอุตสาหกรรมของบริษัทนั้นคงเดิมและไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก

3.5.4 ตัวแปรควบคุม (Control Variables)

ตัวแปรเพิ่มเติมอื่นที่ส่งผลกระทบต่อผลดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ทำวิจัยได้มีการพิจารณาในส่วนของขนาดของบริษัท (Firm Size) อายุของบริษัท (Firm Age) ภาระผูกพันทางการเงิน (Financial Leverage) โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว (Family Ownership) สำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm) และเงินปันผล (Dividend)

ขนาดบริษัท (Firm Size)

ขนาดบริษัทเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ **SZ** หมายถึง ขนาดบริษัท (Firm Size) โดยผู้ทำวิจัยได้อ้างอิงจากงานวิจัยของนิตยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) ที่ใช้ขนาดบริษัทเป็นตัวแปรควบคุมและพบว่าขนาดบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานที่วัดจากมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q รวมถึงงานวิจัยของพิศิษฐ์ อัครบรรจงผล (2564) ที่กำหนดขนาดบริษัทเป็นตัวแปรควบคุมเช่นกันและพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานที่วัดจากมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q เช่นเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่าขนาดบริษัทมีความมีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด ด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจึงกำหนดขนาดบริษัทเป็นตัวแปรควบคุม และมีการวัดค่าโดยใช้ลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัทที่เก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564 ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วนอัตราส่วน (Ratio-scale variable)

อายุบริษัท (Firm Age)

อายุบริษัทเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ **AE** หมายถึง อายุบริษัท (Firm Age) โดยงานวิจัยของสุชาดา ตีรอต, พลวัฒน์ เลิศกุลวัฒน์, และ สุชาวัลย์ พฤกษ์อำไพ (2560) พบว่าอายุของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีและยังมีงานวิจัยของนิตินันท์ พรหมหันทน์, ปฎิญา ทองเจือเพชร, ปัทมาสน์ เนียมแก้ว, ภิญทิรา มณีไพรต์, ภัทธนิชา สุภัทรชัยวงศ์, และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2562) ที่พบว่าอายุบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q จึงสามารถสรุปได้ว่าอายุบริษัทส่งผลกระทบต่อทั้งผลการดำเนินงานทางการบัญชีและทางตลาดของบริษัททำให้ผู้ทำวิจัยกำหนดเป็นตัวแปรควบคุมของงานวิจัยนี้ รวมถึงผู้ทำวิจัยมีการวัดค่าอายุบริษัทจากค่าอายุของแต่ละบริษัทยึดตามวันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากเมื่อบริษัทจดทะเบียนเข้ามาในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วบริษัทจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลรายงานทางการเงินและแสดงถึงศักยภาพในการดำเนินงานผ่านการเปิดเผยข้อมูลให้แก่บุคคลสาธารณะเป็นวงกว้างสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท โดยจะถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วนอัตราส่วน (Ratio-scale variable)

ภาวะผูกพันทางการเงิน (Financial Leverage)

ภาวะผูกพันทางการเงินเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ FL หมายถึง ภาวะผูกพันทางการเงิน (Financial Leverage) ซึ่งงานวิจัยของปิยะณัฐ ฤกษ์พุดม, ธาโรณี พงศ์สุพัฒน์, ศิลปพร ศรีจันเพชร, จิตาภรณ์ สีนจรรุญศักดิ์, มนตรี ช่วยชู, และ สุรีย์ โปษกรณัฐ (2561) พบว่าภาวะผูกพันทางการเงินวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อีกทั้งยังมีงานวิจัยของ Rizqia, Aisjah, & Sumiati (2013) ที่พบว่าภาวะผูกพันทางการเงินวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงถึงการที่ภาวะผูกพันทางการเงินมีผลต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด ด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจึงกำหนดให้ภาวะผูกพันทางการเงินเป็นตัวแปรควบคุม ผู้ทำวิจัยวัดค่าภาวะผูกพันทางการเงินโดยใช้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของบริษัท (Debt to Asset Ratio) ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วน (Ratio-scale variable) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{หนี้สิน (Debt)}}{\text{สินทรัพย์ (Asset)}}$$

ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์จะแสดงถึงความเสี่ยงของบริษัทด้วยการเปรียบเทียบหนี้สินของบริษัทกับสินทรัพย์ของบริษัท หากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์สูงจะสะท้อนถึงการที่สินทรัพย์ส่วนใหญ่ที่บริษัทลงทุนนั้นมาจากเงินที่ระดมทุนมาจากหนี้สินและบริษัทมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากมีภาวะผูกพันที่ต้องชำระเงินในอนาคต ในทางตรงกันข้ามหากบริษัทมีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์ต่ำสะท้อนถึงสินทรัพย์ส่วนใหญ่ที่บริษัทลงทุนมาจากการระดมทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้อัตราส่วนนี้จึงสอดคล้องกับภาวะผูกพันทางการเงินที่เป็นการก่อหนี้ของบริษัท และผู้ทำวิจัยได้เก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2564

โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว (Family Ownership)

โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ FO หมายถึง โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว (Family Ownership) เนื่องจากประเทศไทยมีธุรกิจที่มีโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวค่อนข้างสูง จากงานวิจัยของปิยะณัฐ ฤกษ์พุดม และคณะ (2561) พบว่าโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ สะท้อนถึงการที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชี และยังมีงานวิจัยของ Juwita (2019) ที่พบว่าโครงสร้างผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดตาม

ทฤษฎี Tobin's Q สะท้อนถึงการที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางตลาดเช่นกัน ผู้ทำวิจัยจึงกำหนดโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวเป็นหนึ่งในตัวแปรควบคุม ซึ่งเป็นตัวแปรหุ่นและวัดค่าจากสัดส่วนโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่ได้ประกาศไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฉบับที่ กจ. 32/2549 และฉบับที่ กจ. 17/2551 ซึ่งได้ระบุไว้ว่าผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่ถือครองหุ้นมีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมตั้งแต่ร้อยละ 25 ขึ้นไปถือเป็นผู้มีอำนาจควบคุมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ จึงกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อสัดส่วนถือครองที่มีนามสกุลเหมือนกันตั้งแต่ร้อยละ 25 ของผู้ถือหุ้นทั้งหมดขึ้นไปและมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อสัดส่วนถือครองที่มีนามสกุลเหมือนกันต่ำกว่าร้อยละ 25 (กิตติพงษ์ เอื้ออนันต์ตระกูล, 2563) โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายงานประจำปี 56-1 ของปี 2563 และ 2564

สำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm)

สำนักงานสอบบัญชีเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ AF หมายถึง สำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm) เนื่องจากบริษัทที่ตรวจสอบด้วยสำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Big4 ประกอบด้วย ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทสึ ซายยส สอบบัญชี (Deloitte) ไพร่ชวอเตอร์เฮ้าส์คูเปอร์ส เอพีแอส (PwC) สำนักงาน อีวาย (EY) และเคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี (KPMG) นั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทที่ตรวจสอบด้วยสำนักงานสอบบัญชีนอกเหนือจากกลุ่ม Big4 จากงานวิจัยของ Wijaya (2020) พบว่าคุณภาพสำนักงานสอบบัญชีระหว่างกลุ่ม Big4 และนอกเหนือจากกลุ่ม Big4 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q เช่นเดียวกับงานวิจัยของปิยะณัฐ ฤนพุทธม (2561) ที่ได้ผลลัพธ์ว่ากลุ่มสำนักงานบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดที่วัดจากทฤษฎี Tobin's Q เช่นเดียวกัน เมื่อสำนักงานสอบบัญชีมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท เนื่องจากความน่าเชื่อถือของสำนักงานสอบบัญชีส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและนักลงทุน ผู้ทำวิจัยจึงกำหนดสำนักงานบัญชีเป็นตัวแปรควบคุมในกรณีความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางตลาดของงานวิจัยนี้ ซึ่งสำนักงานสอบบัญชีเป็นตัวแปรหุ่นและกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อบริษัทใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีจากกลุ่ม Big4 และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีนอกเหนือจากกลุ่ม Big4 โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานผู้สอบบัญชีหรือแบบแสดงรายงานประจำปี 56-1 ของปี 2563 และ 2564

เงินปันผล (Dividend)

เงินปันผลบริษัทเป็นตัวแปรควบคุมและให้สัญลักษณ์คือ DV หมายถึง เงินปันผลบริษัท (Dividend) โดยงานวิจัยของพัทธ์ธีรา จิระอุดมสาโรจน์ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินปันผลต่อหุ้นของบริษัทและมูลค่าทางตลาดของบริษัท ซึ่งพบว่าเงินปันผลต่อหุ้นของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางตลาดของบริษัท ด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจึงเห็นถึงผลกระทบของเงินปันผลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนและกำหนดเงินปันผลเป็นตัวแปรควบคุมในความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดด้วยมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ซึ่งเงินปันผลวัดค่าโดยใช้มูลค่าเงินปันผลต่อหุ้นของบริษัทที่และถือได้ว่าเป็นตัวแปรมาตราส่วน (Ratio-scale variable) โดยรวบรวมข้อมูลได้จากรายงานทางการเงินของบริษัท ประจำปี 2563 และ 2564

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทางผู้ทำวิจัยได้มีการวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมวิเคราะห์สถิติ SPSS และทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปค่าสถิติพื้นฐานเพื่ออธิบายข้อมูลที่รวบรวมได้ในเบื้องต้น ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Average) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน หรือสถิติอ้างอิง (Inference Statistics) เป็นสถิติที่นำข้อมูลที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่างไปอธิบายหรืออ้างอิงถึงประชากร ซึ่งทางผู้ทำวิจัยได้เลือกวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม รวมถึงตัวแปรแทรกที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยในงานวิจัยนี้คือการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานบริษัท รวมถึงประเภหตุอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ซึ่งจะนำไปตามสมมติฐานเมื่อระดับนัยสำคัญ (Critical p-value) ที่ได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 และพิจารณาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) โดยสามารถเขียนแบบจำลองสมการถดถอยได้ดังนี้

ตัวแบบที่ใช้ในงานวิจัย

ใช้สมการถดถอย (Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบปกติ (Enter Method):

แบบจำลองที่ 1 (Model 1)

$$ROA_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2SZ_{it} + \beta_3AE_{it} + \beta_4FL_{it} + \beta_5FO_{it} + \varepsilon_i$$

$$ROE_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2SZ_{it} + \beta_3AE_{it} + \beta_4FL_{it} + \beta_5FO_{it} + \varepsilon_i$$

$$MV_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2SZ_{it} + \beta_3AE_{it} + \beta_4FL_{it} + \beta_5FO_{it} + \beta_6AF_{it} + \beta_7DV_{it} + \varepsilon_i$$

แบบจำลองที่ 2 (Model 2)

$$ROA_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2IN_{it} + \beta_3(SD_{it} * IN_{it}) + \beta_4SZ_{it} + \beta_5AE_{it} + \beta_6FL_{it} + \beta_7FO_{it} + \varepsilon_i$$

$$ROE_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2IN_{it} + \beta_3(SD_{it} * IN_{it}) + \beta_4SZ_{it} + \beta_5AE_{it} + \beta_6FL_{it} + \beta_7FO_{it} + \varepsilon_i$$

$$MV_{it} = \beta_0 + \beta_1SD_{it} + \beta_2IN_{it} + \beta_3(SD_{it} * IN_{it}) + \beta_4SZ_{it} + \beta_5AE_{it} + \beta_6FL_{it} + \beta_7FO_{it} + \beta_8AF_{it} + \beta_9DV_{it} + \varepsilon_i$$

โดยที่ ROA_{it} = ผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท i ปีที่ t วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ โดยคำนวณจากกำไรสุทธิหารด้วยสินทรัพย์รวม

ROE_{it} = ผลการดำเนินงานทางการบัญชีของบริษัท i ปีที่ t วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น โดยคำนวณจากกำไรสุทธิหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

MV_{it} = ผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท i ปีที่ t วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q โดย Tobin's Q คำนวณจากผลรวมของมูลค่าทางตลาดของหุ้นสามัญ มูลค่าทางตลาดของหุ้นบุริมสิทธิ์ และมูลค่าทางตลาดของหนี้สินหารด้วยราคาตามบัญชีของสินทรัพย์

SD_{it} = คะแนนของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามเกณฑ์ GRI Standards 2020 ของบริษัท i ปีที่ t

IN_{it} = ประเภทอุตสาหกรรมของบริษัท i ปีที่ t เป็นตัวแปรหุ่นมีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง

- SZ_{it} = ขนาดของบริษัท i ปีที่ t วัดจากลอการิทึมธรรมชาติมูลค่าของสินทรัพย์รวม
 AE_{it} = อายุบริษัท i ปีที่ t ตามวันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 FL_{it} = ภาระผูกพันทางการเงินของบริษัท i ปีที่ t วัดด้วยอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ คำนวณจากหนี้สินหารด้วยสินทรัพย์
 DV_{it} = เงินปันผลของบริษัท i ปีที่ t โดยวัดจากเงินปันผลต่อหุ้น
 FO_{it} = โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวของบริษัท i ปีที่ t เป็นตัวแปรหุ่นมีค่าเท่ากับ 1 เมื่อสัดส่วนถือครองที่มีนามสกุลเหมือนกันตั้งแต่ร้อยละ 25 ของผู้ถือหุ้นทั้งหมดขึ้นไปและมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อสัดส่วนถือครองที่มีนามสกุลเหมือนกันต่ำกว่าร้อยละ 25
 AF_{it} = สำนักงานสอบบัญชีของบริษัท i ปีที่ t เป็นตัวแปรหุ่นมีค่าเท่ากับ 1 เมื่อเป็นกลุ่ม Big4 และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อนอกเหนือจากกลุ่ม Big4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 จะเป็นการอธิบายถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน รวมถึงประเภทของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้ทำวิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ผ่านโปรแกรม SPSS ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 และผู้ทำวิจัยสามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน
- 4.2 ผลการทดสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย
- 4.3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์นี้จะเกี่ยวกับค่าสถิติพื้นฐานเพื่ออธิบายข้อมูลที่เก็บรวบรวมในเบื้องต้น ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Average) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีการแสดงผลค่าสถิติพื้นฐาน ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ตัวแปร	จำนวนข้อมูล	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SD	915	15.870	95.240	56.243	16.016
ROA	915	-0.700	0.360	0.038	0.084
ROE	915	-0.970	0.590	0.055	0.153
MV	915	-3.760	3.580	0.361	0.689
FS	915	18.880	27.640	22.431	1.432
AE	915	0.020	46.710	18.498	11.415
FL	915	0.000	1.770	0.380	0.226
DV	915	0.000	3.500	0.315	0.542

โดยที่	SD	=	คะแนนของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน
	ROA	=	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์
	ROE	=	อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น
	MV	=	มูลค่าทางตลาดของบริษัท
	FS	=	ขนาดของบริษัท
	AE	=	อายุของบริษัท
	FL	=	ภาระผูกพันทางการเงิน
	DV	=	เงินปันผลของบริษัท

จากตารางที่ 3 แสดงถึงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรงานวิจัยนี้ที่มีกลุ่มตัวอย่าง เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 915 ข้อมูล พบว่า การเปิดเผยข้อมูล ความยั่งยืน (Sustainability Disclosure) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 15.870 และ 95.240 ตามลำดับ โดยการเปิดเผยความยั่งยืนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 56.243 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 16.016

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ -0.700 และ 0.360 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.038 รวมถึงมีค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.084

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ -0.970 และ 0.590 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.055 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.153

มูลค่าทางตลาดของบริษัท (Market Value) ทางผู้ทำวิจัยได้มีการคำนวณจากลอการิทึม ธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ซึ่งมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ -3.760 เทียบ เป็น 0.023 และ 3.580 เทียบเป็น 35.874 ตามลำดับ โดยมูลค่าทางตลาดของบริษัทมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.361 เทียบเป็น 1.434 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.689 เทียบเป็น 1.992

ขนาดของบริษัท (Firm Size) ทางผู้ทำวิจัยมีการวัดค่าจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่า สินทรัพย์รวมของบริษัท ซึ่งมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 18.880 เทียบเป็น 158,299,600.32 บาท และ 27.640 เทียบเป็น 1,009,019,315,169.15 บาทตามลำดับ โดยขนาดของบริษัทมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 22.431 เทียบเป็น 5,515,694,372.98 บาทรวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.432 เทียบ เป็น 4.186

อายุของบริษัท (Firm Age) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 0.020 และ 46.710 ตามลำดับ โดยอายุของบริษัทมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.498 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.415

ภาระผูกพันทางการเงิน (Financial Leverage) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 0.000 และ 1.770 ตามลำดับ โดยภาระผูกพันทางการเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.380 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.226

เงินปันผลของบริษัท (Dividend) มีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 0.000 และ 3.500 ตามลำดับ โดยเงินปันผลของบริษัทมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.315 รวมถึงมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.542

ในส่วน of ตัวแปรที่เป็นตัวแปรหุ่น ประกอบด้วย ประเภทอุตสาหกรรม โครงสร้างผู้ถือหุ้น แบบครอบครัว และสำนักงานสอบบัญชี ผู้ทำวิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับจำนวนข้อมูลและร้อยละเพื่ออธิบายข้อมูลที่เก็บรวบรวมในเบื้องต้นเช่นกัน ซึ่งมีการแสดงผลจำนวนข้อมูลและร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลวิเคราะห์ผลจำนวนข้อมูลและร้อยละของตัวแปรหุ่น

ตัวแปรหุ่น		จำนวนข้อมูล	ร้อยละ
IN	0	356	38.907
	1	559	61.093
Total		915	100
FO	0	319	34.863
	1	596	65.137
Total		915	100
AF	0	387	42.295
	1	528	57.705
Total		915	100

โดยที่ IN = ประเภทอุตสาหกรรม

FO = โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว

AF = สำนักงานสอบบัญชี

จากตารางที่ 4 แสดงถึงผลการวิเคราะห์จำนวนข้อมูลและร้อยละของตัวแปรงานวิจัยนี้ที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 915 ข้อมูล พบว่า ประเภท

อุตสาหกรรม (Industry Type) มีจำนวนข้อมูลเมื่อค่าเป็น 0 เท่ากับ 356 ข้อมูลเป็นร้อยละ 38.907 และค่าเป็น 1 เท่ากับ 559 ข้อมูลเป็นร้อยละ 61.093

โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว (Family Ownership) มีจำนวนข้อมูลเมื่อค่าเป็น 0 เท่ากับ 319 ข้อมูลเป็นร้อยละ 34.863 และมีจำนวนข้อมูลเมื่อเป็น 1 เท่ากับ 596 ข้อมูลเป็นร้อยละ 65.137

สำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm) มีจำนวนข้อมูลเมื่อค่าเป็น 0 เท่ากับ 387 ข้อมูลเป็นร้อยละ 42.295 และมีจำนวนข้อมูลเมื่อเป็น 1 เท่ากับ 528 ข้อมูลเป็นร้อยละ 57.705

นอกจากนี้ทางผู้ทำวิจัยยังได้มีการวิเคราะห์ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในแต่ละอุตสาหกรรมทั้งเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ทรัพยากร เทคโนโลยี บริการ สินค้าอุตสาหกรรม สินค้าอุปโภคบริโภค และอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ดังที่ได้แสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในแต่ละอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	22.222	90.476	60.943	15.844
ทรัพยากร	19.048	95.238	60.689	19.387
เทคโนโลยี	31.746	87.302	55.941	14.979
บริการ	15.873	88.889	53.277	14.572
สินค้าอุตสาหกรรม	22.222	92.063	54.030	15.413
สินค้าอุปโภคบริโภค	23.810	85.714	54.108	15.207
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	30.159	95.238	57.000	15.627
รวมทุกอุตสาหกรรม	15.870	95.240	56.243	16.016

จากตารางที่ 5 แสดงถึงผลการวิเคราะห์ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในแต่ละอุตสาหกรรม โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 915 ข้อมูล พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 22.222 และ 90.476 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 60.943 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.844

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมทรัพยากรมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 19.048 และ 95.238 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 60.689 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.387

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 31.746 และ 87.302 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 55.941 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.979

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมบริการมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 15.873 และ 88.889 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.277 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.572

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 22.222 และ 92.063 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.030 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.413

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 23.810 และ 85.714 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.108 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.207

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดเท่ากับ 30.159 และ 95.238 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.627

จะเห็นว่าอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมทรัพยากร และอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.943 60.689 และ 57.000 ตามลำดับ สะท้อนถึงการที่อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนต่ำสุด คือ อุตสาหกรรมบริการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.277 สะท้อนถึงการที่อุตสาหกรรมนี้ไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสูงนัก

เมื่อวิเคราะห์ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามข้อมูลพื้นฐานการรายงานและข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมในแต่ละอุตสาหกรรม ผู้ทำวิจัยพบว่า ทุกอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในส่วนของข้อมูลพื้นฐานการรายงานและข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน แตกต่างจากการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในส่วนของข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ค่าเฉลี่ยสูงในอุตสาหกรรมทรัพยากรและอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.770 และ 57.332 ตามลำดับ นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในส่วนของข้อมูลเฉพาะที่

ครอบคลุมประเด็นสังคมที่ค่าเฉลี่ยสูงในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรม
ทรัพยากร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 64.263 และ 62.312 ตามลำดับ แสดงถึงการที่อุตสาหกรรมเกษตรและ
อุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการให้ความสำคัญกับหาเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน
ในประเด็นสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยผลลัพธ์ดังกล่าวได้แสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามข้อมูลพื้นฐานการรายงานและข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมในแต่ละอุตสาหกรรม

การเปิดเผยข้อมูลความ ยั่งยืน	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร	ทรัพยากร	เทคโนโลยี	บริการ	สินค้าอุตสาหกรรม	สินค้าอุปโภค บริโภค	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง
ข้อมูลพื้นฐานการรายงาน (Universal Standards)							
ค่าต่ำสุด	40.000	20.000	60.000	20.000	40.000	40.000	20.000
ค่าสูงสุด	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
ค่าเฉลี่ย	85.962	87.387	87.143	84.404	81.677	84.412	86.032
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.487	18.276	11.312	16.032	14.763	15.777	13.976
ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ (Topic-specific Standards: Economic)							
ค่าต่ำสุด	8.333	8.333	25.000	8.333	8.333	25.000	16.667
ค่าสูงสุด	91.667	91.667	83.333	83.333	83.333	75.000	91.667
ค่าเฉลี่ย	47.035	49.399	45.119	43.693	43.710	44.240	47.928
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	13.736	16.694	12.808	12.161	12.503	12.068	13.361

ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นสิ่งแวดล้อม (Topic-specific Standards: Environmental)

ค่าต่ำสุด	6.250	0.000	6.250	0.000	0.000	0.000	0.000
ค่าสูงสุด	100.000	100.000	100.000	93.750	100.000	93.750	100.000
ค่าเฉลี่ย	57.332	57.770	46.071	44.495	47.581	46.415	49.537

ตารางที่ 6 (ต่อ) การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนตามข้อมูลพื้นฐานการรายงานและข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สังแวดล้อม และสังคมในแต่ละอุตสาหกรรม

การเปิดเผยข้อมูลความ ยั่งยืน	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร	ทรัพยากร	เทคโนโลยี	บริการ	สินค้าอุปโภค บริโภค		อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง
					สินค้าอุตสาหกรรม	บริโภค	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	22.951	28.093	26.669	23.055	23.530	21.847	24.804
ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นสังคม (Topic-specific Standards: Social)							
ค่าต่ำสุด	26.667	16.667	33.333	26.667	20.000	16.667	33.333
ค่าสูงสุด	96.667	96.667	93.333	93.333	93.333	93.333	96.667
ค่าเฉลี่ย	64.263	62.312	60.333	56.606	56.989	57.108	59.771
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	16.634	18.994	14.359	14.828	15.999	16.511	15.483

4.2 ผลการทดสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย

เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้มีการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) วิธีแบบปกติ (Enter Method) จึงต้องมีการทดสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย (Assumption for Regression) เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยทางผู้ทำวิจัยได้มีการทดสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย ดังต่อไปนี้

4.2.1. การกระจายปกติ (Normal Distribution)

การกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) คือ การที่ข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบปกติ (Normality) โดยมีลักษณะข้อมูลเป็นแบบระฆังคว่ำไม่เบ้ไปทางใดทางหนึ่ง ซึ่งผู้ทำวิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติของข้อมูลด้วยการอ้างอิงจากค่า Skewness และ Kurtosis ดังที่ได้แสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 7 การแจกแจงแบบปกติของข้อมูลตามค่า Skewness และ Kurtosis

ตัวแปร	Skewness	Kurtosis
SD	0.354	-0.648
ROA	-0.559	8.611
ROE	-1.540	8.843
MV	-0.149	3.395
FS	0.768	0.439
AE	0.060	-1.057
FL	0.694	1.850
DV	2.878	9.701

จากตารางที่ 7 แสดงถึงค่า Skewness และ Kurtosis ของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งมีค่า Skewness ระหว่าง -1.540 ถึง 2.878 และค่า Kurtosis ระหว่าง -1.057 ถึง 9.701 โดยผู้ทำวิจัยได้อ้างอิงค่า Skewness และ Kurtosis ที่ยอมรับได้ตาม Kline (2016) ซึ่งถือว่าค่า Skewness ที่อยู่ระหว่าง ± 3 และ Kurtosis ระหว่าง ± 10 เป็นค่าที่ยอมรับได้และข้อมูลแจกแจงแบบไม่ปกติไม่รุนแรง

4.2.2. ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เป็นการที่ตัวแปรอิสระต้องเป็นอิสระต่อกันและไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันที่สูงเกินกว่าที่ยอมรับได้ โดยทางผู้ทำวิจัยได้มีการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และค่า Variance Inflation Factor (VIF) เพื่อตรวจสอบความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรอิสระ ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผู้ทำวิจัยได้พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ในกลุ่มตัวแปรที่เป็นตัวแปรมาตราส่วน ซึ่งมีค่าตามที่แสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ตัวแปร	SD	ROA	FS	AE	FL	SD*IN
SD	1					
ROA	0.135**	1				
FS	0.470**	0.060	1			
AE	-0.033	-0.163**	-0.027	1		
FL	0.079*	-0.206**	0.380**	0.020	1	
SD*IN	0.439**	0.052	0.244**	-0.074*	0.077*	1

จากตารางที่ 8 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.020 ถึง 0.470 และเมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของ Davis ที่มีอยู่ 5 ระดับ คือ ระดับความสัมพันธ์ต่ำมากมีค่าเท่ากับ 0.01 ถึง 0.09 ระดับความสัมพันธ์ต่ำมีค่าเท่ากับ 0.10 ถึง 0.29 ระดับความสัมพันธ์ปานกลางมีค่าเท่ากับ 0.30 ถึง 0.49 ระดับความสัมพันธ์สูงมีค่าเท่ากับ 0.50 ถึง 0.69 และระดับ

ความสัมพันธ์สูงมากมีค่าเท่ากับ 0.70 ถึง 1.00 (Davis, 1971) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันในตารางที่ 8 จะแสดงถึงการที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับที่มีความสัมพันธ์ต่ำมากถึงมีความสัมพันธ์ปานกลาง

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวแปร	SD	ROE	FS	AE	FL	SD*IN
SD	1					
ROE	0.138**	1				
FS	0.470**	0.054	1			
AE	-0.033	-0.160**	-0.027	1		
FL	0.079*	-0.125**	0.380**	0.020	1	
SD*IN	0.439**	0.057	0.244**	-0.074*	0.077*	1

จากตารางที่ 9 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.020 ถึง 0.470 จะแสดงถึงการที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับที่มีความสัมพันธ์ต่ำมากถึงมีความสัมพันธ์ปานกลาง

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q

ตัวแปร	SD	MV	FS	AE	FL	SD*IN	DV
SD	1						
MV	0.148**	1					
FS	0.470**	0.047	1				
AE	-0.033	-0.315**	-0.027	1			
FL	0.079*	-0.054	0.380**	0.020	1		
SD*IN	0.439**	-0.082*	0.244**	-0.074*	0.077*	1	
DV	0.226**	0.225**	0.270**	0.106**	-0.096**	0.028	1

จากตารางที่ 10 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยตัวแปรตามเป็นผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.020 ถึง 0.470 แสดงถึงการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในระดับที่มีความสัมพันธ์ต่ำมากถึงมีความสัมพันธ์ปานกลาง จะเห็นได้ว่าค่าความสัมพันธ์ทั้ง 3 ตารางคือตารางที่ 8 ถึงตารางที่ 10 พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับต่ำมากจนถึงระดับปานกลาง จึงถือได้ว่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่สูงมากและเป็นอิสระจากกัน นอกจากนี้ทางผู้ทำวิจัยได้มีการตรวจสอบค่า Variance Inflation Factor (VIF) ที่สามารถสะท้อนถึงความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระได้เช่นกัน ซึ่งพบว่าไม่มีตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม (Industry Type) และตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับประเภทอุตสาหกรรมที่พบปัญหาตัวแปรอิสระไม่เป็นอิสระจากกัน ทางผู้ทำวิจัยจึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการเลือกตัดตัวแปรประเภทอุตสาหกรรมออกเนื่องจากตัวแปรปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับประเภทอุตสาหกรรมสะท้อนถึงแบบจำลองที่มีตัวแปรแทรกและสามารถแปรผลการทดสอบสมมติฐานได้ชัดเจนกว่า ด้วยเหตุนี้จึงได้ผลลัพธ์ตามในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 11 ความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระพิจารณาตามค่า Variance Inflation Factor

ตัวแปร	VIF	VIF	VIF	VIF	VIF	VIF
	แบบจำลอง ที่ 1.1	แบบจำลอง ที่ 1.2	แบบจำลอง ที่ 1.3	แบบจำลอง ที่ 2.1	แบบจำลอง ที่ 2.2	แบบจำลอง ที่ 2.3
SD	1.309	1.309	1.347	1.533	1.533	1.592
FS	1.531	1.531	1.713	1.532	1.532	1.718
AE	1.010	1.010	1.063	1.015	1.015	1.068
FL	1.188	1.188	1.247	1.189	1.189	1.247
FO	1.022	1.022	1.024	1.025	1.025	1.027
SD*IN				1.252	1.252	1.266
AF			1.190			1.195
DV			1.169			1.177

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าค่า Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าอยู่ระหว่าง 1.010 ถึง 1.718 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 (Chatterjee & Hadi, 2012) จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ทุกตัวเป็นอิสระต่อกันและไม่พบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

4.2.3. ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระจากกัน (Autocorrelation)

ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระจากกัน (Autocorrelation) คือการที่ค่าความคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระจากกัน โดยผู้ทำวิจัยได้มีการตรวจสอบจากค่า Durbin-Watson ที่ต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 (Field, 2009; Hutcheson & Sofroniou, 1999) ซึ่งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์มีค่าอยู่ในช่วงที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว คือมีค่าอยู่ระหว่าง 1.863 ถึง 1.967 ตามตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระจากกันตามค่า Durbin-Watson

ค่า Durbin-	แบบจำลอง	แบบจำลอง	แบบจำลอง	แบบจำลอง	แบบจำลอง	แบบจำลอง
	ที่ 1.1	ที่ 1.2	ที่ 1.3	ที่ 2.1	ที่ 2.2	ที่ 2.3
Watson	1.865	1.886	1.967	1.863	1.885	1.964

4.2.4. ความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ (Homoscedasticity of Variance)

ในการพิจารณาความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ (Homoscedasticity of Variance) ทางผู้ทำวิจัยได้ใช้ White test (White, 1980) ในการตรวจสอบความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยพบว่าค่า p-value อยู่ระหว่าง 0.902 ถึง 1 ซึ่งถือได้ว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและไม่พบปัญหา Heteroscedasticity กล่าวคือ ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์มีความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ ซึ่งสามารถแสดงค่าตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 13 ความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนคงที่ทดสอบด้วย White test

แบบจำลอง	ค่า White test	ค่า Degree of freedom	ค่า P-value
แบบจำลองที่ 1.1	71.705	230	1.000
แบบจำลองที่ 1.2	202.694	230	0.902
แบบจำลองที่ 1.3	112.853	665	1.000
แบบจำลองที่ 2.1	87.173	405	1.000
แบบจำลองที่ 2.2	208.929	405	1.000
แบบจำลองที่ 2.3	135.404	1,034	1.000

4.3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น

งานวิจัยชิ้นนี้ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 915 ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด รวมถึงอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน ซึ่งทางผู้ทำวิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) โดยพิจารณาจากค่า p-value ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และผู้ทำวิจัยได้ผลลัพธ์การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.3.1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน ทางผู้ทำวิจัยได้มีการศึกษาทั้งการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด ซึ่งทำให้พบว่าผลลัพธ์ที่ไปในทิศทางเดียวกันตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด

ตัวแปร	ROA		ROE		MV	
	Beta	Sig.	Beta	Sig.	Beta	Sig.
(Constant)	-0.086	0.065	-0.079	0.357	1.293	0.001
SD	0.001	0.007	0.001	0.001	0.004	0.005
FS	0.006	0.005	0.006	0.156	-0.049	0.009
AE	-0.001	0.000	-0.002	0.000	-0.019	0.000
FL	-0.093	0.000	-0.101	0.000	0.013	0.898
FO	0.009	0.109	0.016	0.124	0.140	0.001
AF					0.139	0.002
DV					0.326	0.000
R ²		0.099		0.065		0.196
Adjusted R ²		0.094		0.060		0.189
P-value		0.000		0.000		0.000
F-value		19.915		12.643		31.504

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าค่า p-value ที่เป็นผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.007 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value} < 0.05$) เช่นเดียวกับค่า p-value ที่เป็นผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและค่า p-value ที่เป็นผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ที่มีค่าเท่ากับ 0.001 และ 0.005 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value} < 0.05$) เช่นเดียวกัน แสดงถึงการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปร

ตาม กล่าวคือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยนั้นมีทิศทางความสัมพันธ์นั้นเป็นในเชิงบวก จึงทำให้ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชี (H1a) และผลการดำเนินงานทางตลาด (H1b) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 14 ยังแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรควบคุมที่มีต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด ซึ่งพบว่าขนาดบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตามยังพบว่าขนาดบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนอายุของบริษัทนั้นพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนภาวะผูกพันทางการเงินพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางตลาด ในขณะที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวนั้นให้ผลลัพธ์ที่ตรงกันข้าม คือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกเพียงผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเช่นเดียวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว พบว่าสำนักงานสอบบัญชีและเงินปันผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน

ในส่วนของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าเท่ากับ 0.099 หรือร้อยละ 9.9 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ได้ร้อยละ 9.9 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.094 หรือร้อยละ 9.4 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ได้ร้อยละ 9.4 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

กรณีของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเท่ากับ

0.065 หรือร้อยละ 6.5 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นได้ร้อยละ 6.5 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.060 หรือร้อยละ 6.0 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นได้ร้อยละ 6.0 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

และกรณีของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q มีค่าเท่ากับ 0.196 หรือร้อยละ 19.6 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ได้ร้อยละ 19.6 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.189 หรือร้อยละ 18.9 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ได้ร้อยละ 18.9 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ซึ่งค่า R-Squared ของแบบจำลองที่ 1.1 ถึง 1.3 ที่มีค่าต่ำนั้นสามารถเป็นไปได้และไม่ได้สื่อถึงการที่แบบจำลองไม่เหมาะสมเสมอไป เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ การศึกษาและธุรกิจที่เป็น การวิจัยเชิงปริมาณมักมีค่า R-Squared อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับแบบจำลองไม่ใช่เพียงค่า R-Squared เพราะค่า R-Squared ไม่สามารถอธิบายในปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับแบบจำลองได้ (Cohen, 1988; Cohen, Cohen, West, & Aiken, 2003; Onyutha, 2020; Rights & Sterba, 2019)

4.3.2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน

นอกจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานแล้ว ทางผู้ทำวิจัยยังได้มีการศึกษาอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทั้งผลการดำเนินงาน

ทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด ซึ่งทำให้พบว่ามีผลลัพธ์ที่ไปในหลากหลายรูปแบบตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ผลวิเคราะห์อิทธิพลประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด

ตัวแปร	ROA		ROE		MV	
	Beta	Sig.	Beta	Sig.	B	Sig.
(Constant)	-0.087	0.064	-0.080	0.353	1.154	0.002
SD	0.001	0.010	0.001	0.002	0.007	0.000
SD*IN	-0.000	0.810	-0.000	0.836	-0.004	0.000
FS	0.006	0.005	0.006	0.155	-0.043	0.019
AE	-0.001	0.000	-0.002	0.000	-0.020	0.000
FL	-0.093	0.000	-0.101	0.000	0.020	0.839
FO	0.009	0.112	0.016	0.127	0.128	0.003
AF					0.123	0.006
DV					0.310	0.000
R ²		0.099		0.065		0.219
Adjusted R ²		0.093		0.059		0.212
P-value		0.000		0.000		0.000
F-value		16.588		10.532		31.709

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่าค่า p-value ที่เป็นผลลัพธ์อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเท่ากับ 0.810 และ 0.836 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} > 0.05$) แสดงถึงการที่ประเภทอุตสาหกรรมไม่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชี ในขณะที่ค่า p-value ที่เป็นผลลัพธ์อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value} < 0.05$) รวมถึงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยนั้นมีทิศทางเป็นในเชิงลบ แสดงถึงการที่ประเภทอุตสาหกรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูล

ความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาด จึงทำให้ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประเภทอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาด (H2b) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนยังคงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทั้งผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดิม

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 15 ยังแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรควบคุมที่มีต่อผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาด ซึ่งพบว่าขนาดบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนอายุของบริษัทนั้นพบว่ามีสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนภาวะผูกพันทางการเงินพบว่ามีสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางตลาด ในขณะที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวนั้นให้ผลลัพธ์ที่ตรงกันข้าม คือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกเพียงผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเช่นเดียวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบครอบครัว พบว่าสำนักงานสอบบัญชีและเงินปันผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน

ในส่วนของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าเท่ากับ 0.099 หรือร้อยละ 9.9 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ได้ร้อยละ 9.9 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.093 หรือร้อยละ 9.3 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ได้ร้อยละ 9.3 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

กรณีของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเท่ากับ 0.065 หรือร้อยละ 6.5 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นได้ร้อยละ 6.5 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.059 หรือร้อยละ 5.9 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นได้ร้อยละ 5.9 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

และกรณีของค่า R-Squared (R^2) ของแบบจำลองอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากลอการิทึมธรรมชาติของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q มีค่าเท่ากับ 0.219 หรือร้อยละ 21.9 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ได้ร้อยละ 21.9 และเมื่อคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองแล้วได้ค่า Adjusted R-Squared (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.212 หรือร้อยละ 21.2 แสดงถึงการที่แบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ได้ร้อยละ 21.2 รวมถึงพบว่าค่า p-value ของ F-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ทำให้ทราบในภาพรวมว่าชุดตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมในแบบจำลองนี้มีความสัมพันธ์กับมูลค่าทางตลาดตามทฤษฎี Tobin's Q ซึ่งค่า R-Squared ของแบบจำลองที่ 2.1 ถึง 2.3 ที่มีค่าต่ำนั้นสามารถเป็นไปได้และไม่ได้สื่อถึงการที่แบบจำลองไม่เหมาะสมเสมอไป เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ การศึกษาและธุรกิจที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมักมีค่า R-Squared อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับแบบจำลองไม่ใช่เพียงค่า R-Squared เพราะค่า R-Squared ไม่สามารถอธิบายในปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับแบบจำลองได้ (Cohen, 1988; Cohen et al., 2003; Onyutha, 2020; Rights & Sterba, 2019)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเปิดเผยความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในบทที่ 2 คือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางการบัญชี (H1a) และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางตลาด (H1b) รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมส่งผล

กระทบเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาด ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในบทที่ 2 คือ ประเททอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์
ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาด (H2b) อย่างไรก็ตามผู้ทำวิจัย
กลับพบว่าประเททอุตสาหกรรมไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยความยั่งยืนและ
ผลการดำเนินงานทางการบัญชีทั้งที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจาก
ส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในบทที่ 2 คือ ประเททอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อ
ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชี (H2a)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยผู้ทำวิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตามที่ได้กล่าวไปในบทที่ 1 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงาน รวมถึงเพื่อศึกษาผลกระทบของประเภทอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์มุ่งเน้นเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทิศทางความสัมพันธ์ และอิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีต่อความสัมพันธ์ที่ได้กล่าวไปในขั้นต้น และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางการตลาด กล่าวคือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นทำให้ผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางการตลาดของบริษัทสูงขึ้น รวมถึงประเภทอุตสาหกรรมมีผลกระทบเชิงลบกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการตลาด กล่าวคือ ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการตลาดอ่อนลง โดยในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงมีความสัมพันธ์เชิงบวกของความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการตลาดอ่อนกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ที่ได้ยังทำให้ทราบเช่นกันว่าประเภทอุตสาหกรรมไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชี

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน

การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานและมูลค่าบริษัท กล่าวคือ การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงมากขึ้นทำให้ผลการดำเนินงานทางการบัญชีและผลการดำเนินงานทางตลาดสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา โยธาจันทร์ และคณะ (2563) ที่พบว่าผลการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนนั้นทำให้ผลการดำเนินงานที่วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์และมูลค่าทางตลาดสูงขึ้น รวมถึงงานวิจัยของ Buallay et al. (2020) ที่ศึกษาในอุตสาหกรรมการผลิตและพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนทำให้ผลการดำเนินงานทางการบัญชีที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น รวมทั้งทำให้มูลค่าทางตลาดสูงขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ผลลัพธ์ของงานวิจัยที่พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนช่วยสะท้อนถึงการที่บริษัทคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินงานภายใต้บรรทัดฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมถึงดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมและไม่แสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว ทำให้บริษัทได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทั้งทางการบัญชีและทางตลาดของบริษัทสูงขึ้น นี้ยังสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญต่อการดำเนินงานของธุรกิจของบริษัท การสร้างความเชื่อมั่นและตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย (Barnard, 1938; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560; Freeman et al., 2007) ทฤษฎีความชอบธรรม (Legitimacy Theory) ที่อธิบายถึงการเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม (Lindblom, 1994; Suchman, 1995) ตลอดจนถึงทฤษฎีจริยธรรมทางธุรกิจ (Business Ethics Theory) ที่อธิบายถึงการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมและตอบสนองต่อสังคมไม่แสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว (สุภาพร พิศาลบุตร, 2544; ทยากร สวรรณปักษ์, 2556) ซึ่งเป็นสิ่งที่ธุรกิจในปัจจุบันควรให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการสนับสนุนให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้เพิ่มขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560) นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) (Spence, 1973; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560) และทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) (Jensen, & Meckling, 1976; ธกานต์ ชาตวิวงศ์, 2560; อัญญา ชันธวิทย์ และ

คณะ, 2552) ในส่วนของผลการดำเนินงานทางตลาดที่วัดจากมูลค่าทางตลาดที่เพิ่มขึ้นของบริษัท เนื่องจากผู้ถือหุ้นและนักลงทุนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนของบริษัทจึงเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของบริษัท สนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทต่อไปและทำให้มูลค่าทางตลาดสูงขึ้นตามไปด้วย

5.2.2 อิทธิพลของประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงาน

ประเภทอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท กล่าวคือ ประเภทของอุตสาหกรรมที่ต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและส่งผลไปยังผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัทที่วัดจากมูลค่าทางตลาด โดยทางผู้ทำวิจัยยังพบว่า แม้ประเภทอุตสาหกรรมนั้นมีผลกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท แต่ผลกระทบนั้นเป็นไปในเชิงลบ ซึ่งแสดงถึงการที่ประเภทอุตสาหกรรมส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดอ่อนลง โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงนั้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดที่อ่อนกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ซึ่งผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) ที่อธิบายถึงการเปิดเผยข้อมูลในเชิงลบนั้นทำให้นักลงทุนและผู้ถือหุ้นขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและทำให้มูลค่าทางตลาดของบริษัทในตลาดหุ้นลดลง (Spence, 1973; ธีรพันธ์ ชาตวิวงศ์, 2560) เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนนั้นครอบคลุมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อพิพาททางกฎหมายทั้งในส่วนกฎหมายทั่วไป กฎหมายและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนถึงข้อร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้เสีย แนวทางการจัดการแก้ไขปัญหาและต้นทุนในส่วนนี้ ซึ่งบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจสูง (High Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรงที่เป็นการแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมของ Roberts (1992) มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555) และมัทนชัย สุทธิพันธุ์, และคณะ (2566) ที่มีแรงกดดันทางสังคมสูง การดำเนินธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเกี่ยวกับกฎระเบียบ กระบดสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง และทำให้เกิดข้อพิพาทที่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบสูงกว่าอุตสาหกรรมที่เป็นจุดสนใจต่ำ (Low Profile Industry) หรืออุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยตรง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเภท

อุตสาหกรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางตลาดของบริษัท

อย่างไรก็ตามผู้ทำวิจัยได้พบว่าประเภทอุตสาหกรรมนั้นไม่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชี กล่าวคือ ประเภทอุตสาหกรรมที่ต่างกันไปไม่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและไม่ส่งผลไปยังผลการดำเนินงานทางการบัญชี โดยผู้ทำวิจัยสามารถสรุปได้ว่าผลลัพธ์สะท้อนถึงการที่ประเภทอุตสาหกรรมไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางการบัญชีทั้งการสนับสนุนความสัมพันธ์หรือทำให้ความสัมพันธ์อ่อนลง เนื่องจากผลการดำเนินงานที่เป็นกำไรสุทธิของบริษัทไม่ได้รับผลกระทบเพียงแคจากการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อพิพาททางกฎหมาย รวมถึงข้อร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้เสียที่แตกต่างตามความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ยังมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งในด้านรายได้จากการดำเนินงานของบริษัทที่ครอบคลุมต้นทุนที่เกิดขึ้นในส่วนนี้ การบริหารต้นทุนในส่วนอื่นที่ดีขึ้น รวมถึงต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาททางกฎหมายและการร้องเรียนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น โดยเป็นเพียงการคาดการณ์หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตที่ไม่แน่นอนและเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับรู้ว่าบริษัทอาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดค่าใช้จ่ายและหนี้สินส่วนนี้ในอนาคต ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suttipun & Stanton (2012) ที่พบว่าประเภทอุตสาหกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมแต่กลับเป็นขนาดบริษัทที่ส่งผลกระทบต่อเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และงานวิจัยของภิญชิตรา มณีไพรัตน์ (2562) ที่พบว่าประเภทอุตสาหกรรมไม่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งในกลุ่มบริษัทที่ได้รับและไม่ได้รับการจัดอันดับหุ้นยั่งยืน

5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

ในส่วนข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต ทางผู้ทำวิจัยมีความเห็นดังต่อไปนี้

1. กรอบการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน GRI Standards ที่งานวิจัยนี้ใช้เป็นเกณฑ์นั้นเป็นกรอบ GRI Standards 2020 ซึ่งกรอบ GRI Standards มีการปรับปรุงและพัฒนาขึ้นไปอยู่เสมอ งานวิจัยในอนาคตจึงอาจต้องมีการใช้กรอบ GRI Standards ที่ปรับปรุงและพัฒนาล่าสุดตามความ

เหมาะสมในอนาคต เพื่อให้สามารถประเมินการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทที่มีการอ้างอิงกรอบ GRI Standards ที่ปรับปรุงและพัฒนาล่าสุด

2. เนื่องจากปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการผลักดันให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้นและชัดเจนขึ้น โดยใช้กรอบ GRI Standards เป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน เพราะตัวชี้วัดเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน มีความเหมาะสมกับบริษัททุกประเภท ทุกขนาด และทุกอุตสาหกรรม รวมถึงคำนึงถึงความสนใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างแท้จริง จึงทำให้ในอนาคตอาจมีบริษัทในประเทศไทยที่เปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเพิ่มขึ้นและได้รับการประเมินคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนที่สูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ เอื้ออนันต์ตระกูล. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกำกับบริษัทที่มีโครงสร้างแบบผู้ถือหุ้นแบบครอบครัวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กลุ่มธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าอุตสาหกรรม)*. (การจัดการมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กุลชуда ดิษยบุตร และ อรุศา ศรีบุญลือ. (2565). *รายงานความยั่งยืนตามกรอบ GRI*. สืบค้น 13 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.ftpi.or.th/wp-content/uploads/2022/03/GRI-Standards-2021.pdf>.
- ดลยา ไชยวงศ์, ทัดพงศ์ อวีโรธนานนท์, และ สัตยา ตันจันทร์พงศ์. (2562). อิทธิพลของคณะกรรมการบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลรายงานความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนไทย. *วารสารวิชาการ*, 13(3), 76-90.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560ก). *GRI STANDARDS: จากรายงานสู่การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืน*. สืบค้น 13 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.setsustainability.com/libraries/628/item/315-gri-standards>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560ข). *Sustainability Disclosure: กระแสการลงทุนกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน*. สืบค้น 12 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.setsustainability.com/libraries/660/item/23-sustainability-disclosure>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *ตารางแสดงโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ*. สืบค้น 29 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.set.or.th/th/market/index/set/industry-sector-profile>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566ก). *Return On Asset (ROA) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์*. สืบค้น 27 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.setinvestnow.com/th/glossary/return-on-asset>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566ข). *Return On Equity (ROE) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น*. สืบค้น 27 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.setinvestnow.com/th/glossary/return-on-equity?lang=en>.
- ทยากร สวรรณปักษ์. (2556). จริยธรรมทางธุรกิจและผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุกดาหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1), 46-66.

- ธกานต์ ชาติววงศ์. (2560). ทฤษฎีที่ใช้อธิบายงานวิจัยทางบัญชี: จากอดีตถึงอนาคต. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 6(2), 189-198.
- ธีระ กุลสวัสดิ์. (2558). *การพัฒนาศักยภาพในการวิจัย: การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย* [เอกสารการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องของเทคนิคการทำวิจัยเชิงปริมาณ]. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์.
- นิตยา โยธำจันทร์, ศศิวิมล มีอำพล, และ ไพบุลย์ ผจญวงศ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลรายงานความยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม ESG100. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 13(2), 12-26.
- นิตินันท์ พรหมหันท, ปฎิญา ทองเจือเพชร, ปัทมาสน์ เนียมแก้ว, ภัญชिरา มณีไพรัตน์, ภัทธนิชา สุภัทธชัยวงศ์, และ มัทนชัย สุทธิพันธ์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานแบบบูรณาการต่อมูลค่าของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กลุ่ม SET100). *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 14(2), 112-132.
- นิธิภักดิ์ ปินตา. (2559). ผลกระทบของรายงานความยั่งยืนต่อผลการดำเนินงานขององค์กรสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มประเทศอาเซียน. *วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(2), 112-126.
- ปิยะณัฐ ฤนพุทธม. (2561). *ผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานผ่านการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปิยะณัฐ ฤนพุทธม, ธารินี พงศ์สุพัฒน์, ศิลปพร ศรีจันเพชร, ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์, มนตรี ช่วยชู, และ สุรีย์ โภษกรณ์. (2561). ผลกระทบของโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน *มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สาขาบัญชี. การประชุมวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2.* (420-434). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พัทธ์ธีรา จิระอุดมสาโรจน์. (2560). ความสัมพันธ์มูลค่าราคาตามบัญชี กำไรต่อหุ้นและเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มดัชนี SET 100. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 11(25), 99-106.

- พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความยั่งยืนกับอัตราส่วน Tobin's Q ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มดัชนี SET 100. (ค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ภณจิรา มณีไพรัตน์. (2562). อิทธิพลระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลตอบแทนผู้ถือหุ้น: กรณีศึกษาบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับธุรกิจด้านการพัฒนาความยั่งยืน. (บัญชีมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ภัทรพงศ์ เจริญกิจจารุกร. (2556). การเปรียบเทียบรูปแบบ แนวทาง: การเปิดเผยข้อมูลและการจัดทำรายงานความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 53(3), 25-48.
- มนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2548). การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวคิด Tobin-Tobin's Q. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 28(106), 13-22.
- มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2555). การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัท: กรณีศึกษาบริษัทขนาดใหญ่ 50 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 34(132), 47-67.
- มัทนชัย สุทธิพันธุ์, ศิริวรรณ ลีลาทิวานนท์, และ จิตติมา วิเชียรรักษ์. (2566). ผลกระทบของการรายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อผลการดำเนินงานทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 46(178), 40-63.
- วิชาวีร์ เจตเสานนท์. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับรางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมกับอัตราผลตอบแทนหุ้น กรณีศึกษา SET100. (วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการเงิน). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันไทยพัฒน์. (2557). *ESG Rating*. สืบค้น 12 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.thaipat.org/2014/09/esg-rating.html?m=1>.
- สัตยา ตันจันทรพงศ์, พัชร์ยศ เดชศิริ, และ ทัดพงศ์ อวีโรธนานนท์. (2562). อิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลรายงานการพัฒนาความยั่งยืนที่มีต่อมูลค่ากิจการ. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(1), 131-144.
- สุชาติ ดิรอต, พลวัฒน์ เลิศกุลวัฒน์, และ สุรวัลย์ พฤกษ์อำไพ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- ไทย. ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8 "Research 4.0 Innovation and Development SSRU's 80th Annivasyary"*. (2718-2727). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2544). *จริยธรรมทางธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: วิเจพรีนติ้ง.
- สุมาลี หดคำ. (2559). *การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืนกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญญา ชันธวิทย์, ศิลปพร ศรีจันทเพชร, และ เดือนเพ็ญ จันทศิริศรี. (2552). *การกำกับดูแลเพื่อสร้างมูลค่ากิจการ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- Barnard, C. I. (1938). *The Functions of the Executive*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Brainard, W. C. & Tobin, J. (1968). Pitfalls in Financial Model Building. *The American Economic Review*, 58(2), 99-122.
- Brainard, W. C. & Tobin, J. (1976). *Asset Markets and the Cost of Capital*. Cowless Foundation Discussion Paper No. 427. New Haven: Yale University.
- Buallay, A., Hamdan, A., & Barone, E. (2020). Sustainability reporting and firm's performance: Comparative study between manufacturing and banking sectors. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 69(3), 431-445.
- Burhan, A. H. N., & Rahmanti, W. (2012). The impact of sustainability reporting on company performance. *Journal of Economics, Business, & Accountancy Ventura*, 15(2), 257-272.
- Chatterjee, S. & Hadi, A. S. (2012). *Regression Analysis by Example*. (5th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Chung, K. H., & Pruitt, S. W. (1994). "A Sample Approximation of Tobin's Q". *Financial Management*, 23(3), 70-74.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. (2nd ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

- Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., & Aiken, L. S. (2003). *Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences*. (3rd ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Davis, J. A. (1971). *Elementary Survey Analysis*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Field, A. (2009). *DISCOVERING STATISTICS USING SPSS*. (3rd ed.). London: SAGE Publications.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Boston: Pitman.
- Freeman, R. E., Harrison, J. S., & Wicks, A. C. (2007). *Managing for stakeholder: survival, reputation and success*. New Heaven, CT: Yale University Press.
- Freeman, R. E., Parmar, B. L., Harrison, J. S., Wicks, A. C., DeColle, S., & Purnell, L. (2010). Stakeholder Theory: The State of the Art. *The Academy of Management Annals*, 4(1), 403-445.
- Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of sustainable finance & investment*, 5(4), 210-233.
- GRI. (2022). *GRI Universal Standards 2021*. สืบค้น 13 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.globalreporting.org/media/zaui12g3/public-faqs-universal-standards.pdf>.
- Hackston, D., & Milne, M. J. (1996). Some determinants of social and environmental disclosures in New Zealand companies. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9(1), 77-108.
- Harrison, J. S., Bosse, D. A., & Phillips, R. A. (2010). Managing for Stakeholders, Stakeholder Utility, Functions and Competitive Advantage. *Strategic Management Journal*, 31(1), 58-74.
- Hutcheson, G. D., & Sofroniou, N. (1999). *The Multivariate Social Scientist: Introductory Statistics Using Generalized Linear Models*. London: SAGE Publications.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics*. 3(4), 305-360.

- Juwita, R. (2019). The Effect of Corporate Governance and Family Ownership on Firm Value. *Review of Integrative Business and Economics Research*, 8(1), 168-178.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. (4th ed.). New York: The Guilford Press.
- Lindblom, C. K. (1994). "The Implications of Organizational Legitimacy for Corporate Social Performance and Disclosure", *Critical Perspectives on Accounting Conference*, New York.
- Magara, R., Aming, N. N., & Momanyi, E. (2015). Effect of environmental accounting on company financial performance in Kisii County. *Journal of Economics, Management and Trade*, 10(1), 1-11.
- Onyutha, C. (2020). *From R-squared to coefficient of model accuracy for assessing "goodness-of-fits"*. Geoscientific Model Development Discussions. 1-25.
- Qureshi, M. A., Kirkerud, S., Theresa, K., & Ahsan, T. (2020). The impact of sustainability (environmental, social, and governance) disclosure and board diversity on firm value: The moderating role of industry sensitivity. *Business Strategy and the Environment*, 29(3), 1199-1214.
- Rights, J. D., & Sterba, S. K. (2019). Quantifying Explained Variance in Multilevel Models: An Integrative Framework for Defining R-Squared Measures. *Psychological Methods*, 24(3), 309-338.
- Rizqia, D. A., Aisjah, S., & Sumiati. (2013). Effect of Managerial Ownership, Financial Leverage, Profitability, Firm Size, and Investment Opportunity on Dividend Policy and Firm Value. *Research Journal of Finance and Accounting*, 4(11), 120-130.
- Roberts, R. W. (1992). DETERMINANTS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY DISCLOSURE: AN APPLICATION OF STAKEHOLDER THEORY. *Accounting, Organizations and Society*, 17(6), 595-612.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.

- Spence, M. (1973). Job Market Signaling. *The Quarterly Journal of Economics*, 87(3), 355-374.
- Suchman, M. C. (1995). Managing Legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3), 571-610.
- Suttipun, M., & Stanton, P. (2012). Determinants of Environmental Disclosure in Thai Corporate Annual Reports. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 2(1), 99-115.
- Thuravatikul, A., Siripokakit, K., & Yodbutr, A. (2017). Corporate Social Responsibility and Corporate Financial Performance: Evidence SET Index. *Review of Integrative Business and Economics Research*, 6(3), 97-115.
- White, H. (1980). A Heteroskedasticity-consistent covariance matrix estimator and a direct test for heteroskedasticity. *Econometrica: journal of the Econometric Society*, 817-838.
- Wijaya, A. L. (2020). The Effect of Audit Quality on Firm Value: A Case in Indonesian Manufacturing Firm. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 6(1), 1-15.

ภาคผนวก

เกณฑ์คะแนน GRI Standard 2020

(1) ข้อมูลพื้นฐานการรายงาน (Universal Standards)

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>GRI 101: Foundation 2016 หลักการที่ช่วยพัฒนาขอบเขตเนื้อหาและคุณภาพของรายงานความยั่งยืนให้เป็นไปตามกรอบของ GRI Standard และตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย</p> <p>*หมายเหตุ หลักการที่เกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาประกอบด้วย ความครอบคลุมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียและการตอบสนอง (Stakeholder Inclusiveness) เนื้อหาเกี่ยวกับความยั่งยืน (Sustainability Context) ความมีสาระสำคัญ (Materiality) และความครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหา (Completeness)</p> <p>- หลักการที่เกี่ยวกับคุณภาพรายงาน ประกอบด้วย ความถูกต้องครบถ้วน (Accuracy) ความสมดุลของเนื้อหาที่เปิดเผย (Balance) ความชัดเจน (Clarity) สามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ความทันเวลา (Timeliness)</p>	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยว่าบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์การจัดการความยั่งยืน ตัวอย่างเช่น GRI Standard UN Global Compact และ Sustainable Development Goals: SDGs เป็นต้น</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดการความยั่งยืน</p>
<p>GRI 102: General Disclosures 2016 เปิดเผยข้อมูลทั่วไปของบริษัท กลยุทธ์ของบริษัท จริยธรรมทางธุรกิจ การกำกับดูแล ผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางในการรายงาน</p>	<p>2 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดอธิบายถึงข้อมูลทั่วไปของบริษัท กลยุทธ์ของบริษัท จริยธรรมทางธุรกิจ การกำกับดูแล ผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางในการรายงานอย่างครบถ้วนทั้ง 6 ส่วน</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดอธิบายถึงข้อมูลทั่วไปของบริษัท กลยุทธ์ของบริษัท จริยธรรมทางธุรกิจ การกำกับดูแล ผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางในการรายงานเพียงบางส่วนแต่ไม่ครบถ้วน กล่าวคือ เปิดเผยไม่ครบทั้ง 6 ส่วน</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบริษัท กลยุทธ์ของบริษัท จริยธรรมทางธุรกิจ การกำกับดูแล ผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางในการรายงาน</p>
<p>GRI 103: Management Approach 2016 เปิดเผยข้อมูลวิธีการจัดการประเด็นที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความยั่งยืน ทั้งการอธิบายหัวข้อและขอบเขตประเด็นที่มีสาระสำคัญ แนวทางการจัดการ และการประเมินแนวทางการจัดการ</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดระบุถึงประเด็นที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความยั่งยืนอย่างชัดเจน ทั้งหัวข้อ ขอบเขตผลกระทบผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางการจัดการ</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความยั่งยืน โดยระบุเพียงหัวข้อประเด็นสาระสำคัญและไม่ได้ระบุในรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความยั่งยืน</p>

(2) ข้อมูลเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Topic-specific Standards)

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>GRI 200: การเปิดเผยข้อมูลด้านเศรษฐกิจ (Economic):</p> <p>GRI 201: Economic Performance 2016 ผลประกอบการทางเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวกับการสร้างและกระจายมูลค่าทางเศรษฐกิจ ความเสี่ยงและโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การกำหนดแผนภาระผูกพันและแผนเกษียณอายุ รวมถึงเงินช่วยเหลือที่ได้รับจากรัฐบาล</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลตัวเลขผลการดำเนินงานของบริษัท รวมถึงข้อมูลการสร้างมูลค่าและกระจายการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเพียงตัวเลขผลการดำเนินงานของบริษัท</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทและการสร้างมูลค่าและกระจายการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน</p>
<p>GRI 202: Market Presence 2016 การมีอยู่ของตลาด ที่เกี่ยวกับอัตราส่วนระดับค่าจ้างแรงงานตามเพศเปรียบเทียบค่าแรงขั้นต่ำในพื้นที่จังหวัด และสัดส่วนของผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการว่าจ้างจากชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งอัตราส่วนระดับค่าจ้างแรงงานตามเพศเปรียบเทียบกับค่าแรงขั้นต่ำในพื้นที่จังหวัด และสัดส่วนของผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการว่าจ้างจากชุมชนท้องถิ่นทั้ง 2 ส่วน</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลอัตราส่วนระดับค่าจ้างแรงงานตามเพศเปรียบเทียบกับค่าแรงขั้นต่ำในพื้นที่จังหวัด หรือสัดส่วนของผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการว่าจ้างจากชุมชนท้องถิ่นเพียงอย่างเดียวหนึ่ง</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนระดับค่าจ้างแรงงานตามเพศ</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	เปรียบเทียบกับค่าแรงขั้นต่ำในพื้นที่จังหวัด และ สัดส่วนของผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการว่าจ้าง จากชุมชนท้องถิ่น
GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016 ผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยอ้อม ที่เกี่ยวกับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและบริการที่เป็น สาธารณประโยชน์ (Infrastructure investments and service supported) และ ผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยอ้อมที่มี สาระสำคัญ	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนสนับสนุนในโครงสร้างพื้นฐานและมุ่งเน้นให้สาธารณะชนได้รับประโยชน์ โดยมุ่งเน้นมุ่งเน้นสร้างเครือข่ายความร่วมมือและวางตัวเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและมุ่งเน้นให้สาธารณะชนได้รับประโยชน์</p>
GRI 204: Procurement Practices 2016 แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่พิจารณาเกี่ยวกับการจ่ายของผู้จัดจำหน่ายในท้องถิ่น	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน การพัฒนาโครงการการจัดซื้อจัดจ้าง 4.0 รวมถึงข้อมูลตัวเลขการบริหารต้นทุนการจัดซื้อจัดจ้างและงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน โดยมีกระบวนการคัดเลือกคู่ค้าที่โปร่งใสและเป็นธรรม และไม่ได้อธิบายในรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง</p>
GRI 205: Anti-corruption 2016 การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ที่เกี่ยวกับการประเมิน	2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน การ

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>ความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชัน การสื่อสาร และการอบรมเกี่ยวกับนโยบายและขั้นตอนการต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมทั้งการยืนยันเหตุการณ์การคอร์รัปชันและการจัดการ</p>	<p>มีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกับหน่วยงานกำกับดูแลหรือคู่ค้า และการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ช่องทางการแจ้งเบาะแสและกระบวนการจัดการข้อร้องเรียน และแจ้งเบาะแส ตลอดจนถึงการเปิดเผยข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ไม่ได้อธิบายในรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน</p>
<p>GRI 206: Anti-competitive Behavior 2016 พฤติกรรมต่อต้านการแข่งขัน ที่พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมายสำหรับพฤติกรรมต่อต้านการแข่งขัน และพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด</p>	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการแข่งขันทางการค้า (Anti-Trust Policy) ที่เกี่ยวกับการดำเนินการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และไม่มีการกีดกันทางการค้า</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแข่งขันทางการค้า</p>
<p>GRI 207: Tax 2019 ภาษี ที่เกี่ยวกับภาษี การกำกับดูแลและควบคุมภาษี และการบริหารความเสี่ยง ประเด็นภาษีที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียและการบริหารจัดการประเด็นภาษีนั้น รวมถึงการรายงานภาษีรายประเทศ</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการด้านภาษีอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับด้านภาษี รวมถึงการบริหารความเสี่ยงประเด็นภาษีที่เกี่ยวข้อง</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงประเด็นภาษีที่เกี่ยวข้อง</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการและการบริหารความเสี่ยงด้านภาษี</p>
<p>GRI 300: การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental):</p> <p>GRI 301: Materials 2016 วัสดุ ที่ประกอบด้วย วัสดุที่ใช้ในการผลิตตามน้ำหนักหรือปริมาตร วัสดุที่ใช้ในการผลิตที่มาจากวัสดุนำกลับไปแปรสภาพใหม่ (Recycle) รวมทั้งผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการการใช้วัสดุของบริษัท ตัวเลขผลดำเนินการใช้วัสดุของบริษัท ปริมาณการใช้วัสดุ และข้อมูลการนำวัสดุมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำวัสดุกลับไปแปรสภาพใหม่ (Recycle) อย่างชัดเจน รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้วัสดุของบริษัทที่ลดลง</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับการใช้วัสดุของบริษัทในภาพรวมไม่ได้ระบุรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุของบริษัท</p>
<p>GRI 302: Energy 2016 พลังงาน ที่พิจารณา ประกอบด้วย การใช้พลังงานภายในองค์กร การใช้พลังงานภายนอกขององค์กร ความเข้มข้นการใช้พลังงาน การลดการใช้พลังงาน และการลดความต้องการใช้พลังงานของผลิตภัณฑ์และบริการ</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการลดการใช้พลังงาน ตัวเลขผลดำเนินการใช้พลังงานของบริษัท ปริมาณการใช้พลังงาน และความเข้มข้นการใช้พลังงานอย่างชัดเจน รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้พลังงานของบริษัทที่ลดลงและสถิติการจัดการพลังงาน</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับการใช้พลังงานของบริษัท ในภาพรวมไม่ได้ระบุรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานของบริษัท</p>
<p>GRI 303: Water and Effluents 2018 น้ำและน้ำเสีย ที่พิจารณาถึงการใช้แหล่งน้ำร่วมกัน การจัดการผลกระทบของน้ำเสีย การใช้น้ำจากแหล่งภายนอก ปริมาณน้ำที่ปล่อยออกจากองค์กร และปริมาณน้ำที่ใช้</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการกำจัดน้ำเสียและประหยัดการใช้น้ำของบริษัท ตัวเลขผลดำเนินการใช้น้ำของบริษัท ปริมาณการใช้น้ำและความเข้มข้นการใช้น้ำอย่างชัดเจน รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้น้ำของบริษัทที่ลดลงและสถิติการจัดการน้ำและน้ำเสีย</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับการใช้แหล่งน้ำของบริษัท ในภาพรวมไม่ได้ระบุรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้แหล่งน้ำของบริษัท</p>
<p>GRI 304: Biodiversity 2016 ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยพิจารณาสถานที่ปฏิบัติงานทั้งพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับการคุ้มครองและไม่ได้รับการคุ้มครอง ผลกระทบของการดำเนินงานองค์กรที่ส่งผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพ การปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้ง</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการให้ความสำคัญ ปกป้องและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพ และโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพ</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
การดำเนินงานขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการอนุรักษ์	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการให้ความสำคัญ ปกป้องและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพโดยภาพรวม แต่ไม่ได้อธิบายถึงข้อมูลตัวเลขและโครงการที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการให้ความสำคัญ ปกป้องและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ</p>
GRI 305: Emissions 2016 การปล่อยมลภาวะประกอบด้วย การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรง ทางอ้อม และทางอ้อมอื่น ระดับของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปล่อยสารทำลายชั้นบรรยากาศ และการปล่อยมลภาวะทางอากาศอื่นๆ	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท ตัวเลขผลดำเนินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความเข้มข้นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างชัดเจน รวมถึงแสดงแนวโน้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัทที่ลดลงและสถิติการการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัทในภาพรวมไม่ได้ระบุรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท</p>
GRI 306: Waste 2020 สิ่งปฏิกูลและของเสียประกอบด้วย การก่อให้เกิดของเสียและ	2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการจัดการขยะและของเสียของบริษัท กระบวนการจัดการ

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>ผลกระทบจากของเสีย การจัดการผลกระทบที่เกิดจากของเสีย สิ่งปฏิกูลและของเสียที่เกิดขึ้น สิ่งปฏิกูลและของเสียที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอย รวมถึงสิ่งปฏิกูลและของเสียที่นำไปดำเนินการกำจัด</p>	<p>ของเสีย ตัวเลขผลดำเนินการจัดการขยะและของเสียของบริษัท และปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน รวมถึงแสดงแนวโน้มปริมาณขยะที่เกิดขึ้นของบริษัทที่ลดลงและสถิติการจัดการขยะและของเสีย</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับการก่อให้เกิดของเสียและขยะของบริษัทในภาพรวมไม่ได้ระบุรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดของเสียและขยะของบริษัท</p>
<p>GRI 307: Environmental Compliance 2016 การปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม ที่จะพิจารณาถึงผลกระทบของการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งที่เป็นค่าปรับและบทลงโทษอื่น</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเพียงการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม</p>
<p>GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016 การประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้จัดจำหน่าย ประกอบด้วย ผู้</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลตัวเลขผลการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัท โดยเฉพาะแสดงถึงข้อมูลการผ่านเกณฑ์การ</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>จัดจำหน่ายรายใหม่ที่ผ่านการคัดกรองตามเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมในห่วงโซ่อุปทานและการจัดการผลกระทบนั้น</p>	<p>คัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย</p> <p>1 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย แต่ไม่ได้อธิบายเพิ่มเติมในรายละเอียดอื่น</p> <p>0 คะแนน - ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย</p>
<p>GRI 400: การเปิดเผยข้อมูลด้านสังคม (Social):</p> <p>GRI 401: Employment 2016 การจ้างงาน ประกอบด้วย การจ้างพนักงานใหม่และการหมุนเวียนของพนักงาน สวัสดิการที่มอบให้เพียงพนักงานประจำ และการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร</p>	<p>2 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลสวัสดิการของพนักงาน โครงการเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อบริษัท รวมถึงแสดงภาพรวมผลการจ้างและรักษาบุคลากรทั้งข้อมูลตัวเลขอัตราการจ้างงานบุคลากรและอัตราการออกจากงานของบุคลากร ตลอดจนถึงเปิดเผยข้อมูลสถิติผลดำเนินงานการจ้างและการรักษาบุคลากร</p> <p>1 คะแนน - มีการเปิดเผยเพียงข้อมูลสวัสดิการของพนักงาน หรือโครงการเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อบริษัท โดยไม่ได้ระบุข้อมูลอัตราการจ้างงานและอัตราการออกจากงาน</p> <p>0 คะแนน - ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานและสวัสดิการของพนักงาน</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>GRI 402: Labor/Management Relations 2016 แรงงานสัมพันธ์ที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงาน ที่พิจารณาถึงระยะเวลาขั้นต่ำในการแจ้งเตือนพนักงานก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินงาน การคุ้มครองสิทธิพนักงานหรือแรงงาน การเลิกจ้าง การเจรจาต่อรอง และข้อพิพาทแรงงาน</p>	<p>1 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายแรงงานสัมพันธ์ในส่วนของระยะเวลาขั้นต่ำในการแจ้งเตือนพนักงานก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินงานและเงินชดเชยเลิกจ้าง การปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือข้อพิพาทแรงงานอย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>0 คะแนน - ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายแรงงานสัมพันธ์ทั้งระยะเวลาขั้นต่ำในการแจ้งเตือนพนักงานก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และข้อพิพาทแรงงาน</p>
<p>GRI 403: Occupational Health and Safety 2018 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประกอบด้วย ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงและการสอบสวนเหตุการณ์ การบริการอาชีวอนามัย การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือและการสื่อสารของพนักงาน เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพของพนักงาน การป้องกันและลดผลกระทบจากด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การประยุกต์ใช้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในองค์กร การบาดเจ็บจากการทำงาน ตลอดจนจนถึงการป่วยจากการทำงาน</p>	<p>2 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลตัวเลขสถิติผลดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นโยบายและแนวทางการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การฝึกอบรมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งอธิบายถึงโครงการเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงาน</p> <p>1 คะแนน - มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การฝึกอบรมสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความ</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>ปลอดภัย แต่ไม่ได้เปิดเผยข้อมูลตัวเลขด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย</p>
<p>GRI 404: Training and Education 2016 การฝึกอบรมและการศึกษา ที่พิจารณาถึงชั่วโมงการฝึกอบรมเฉลี่ยต่อปีต่อคนของพนักงาน โครงการยกระดับทักษะของพนักงานและโครงการความช่วยเหลือในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition Assistance Program) รวมถึงร้อยละของพนักงานที่มีผลการดำเนินงานตามปกติ และการทบทวนการพัฒนาในเส้นทางอาชีพ</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการเกี่ยวกับการฝึกอบรมบุคลากร ข้อมูลตัวเลขผลการพัฒนาบุคลากรของบริษัท สถิติผลดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร ตลอดจนถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริหารผลการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคลและผลการประเมินบุคลากรของบริษัท</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเพียงโครงการเกี่ยวกับการฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงระบบการบริหารผลการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคลและผลการประเมินบุคลากรของบริษัท แต่ไม่ได้เปิดเผยข้อมูลตัวเลขผลและสถิติการพัฒนาบุคลากร</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมบุคลากร</p>
<p>GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016 ความหลากหลายและความเท่าเทียมกัน ที่พิจารณาถึงความหลากหลายของหน่วยงาน กำกับดูแลและพนักงาน รวมถึงอัตราเงินเดือน</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน รวมทั้งการแสดงข้อมูลตัวเลขสัดส่วนเพศของพนักงานทั้งตามระดับตำแหน่งงาน ตามสัญญาจ้างงาน และเกณฑ์อื่น</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
และค่าตอบแทนพื้นฐานของพนักงานหญิงต่อพนักงานชาย	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันในภาพรวม แต่ไม่ได้เปิดเผยข้อมูลในรายละเอียดอื่น</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายและความเท่าเทียม</p>
GRI 406: Non-discrimination 2016 การไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งพิจารณาถึงเหตุการณ์การเลือกปฏิบัติและแนวทางการแก้ไขเหตุการณ์นั้น	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติทางธุรกิจ รวมถึงผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติและสิทธิมนุษยชน</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติทางธุรกิจเท่านั้น โดยไม่ได้เปิดเผยเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการไม่เลือกปฏิบัติของบริษัท</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการไม่เลือกปฏิบัติของบริษัท</p>
GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining 2016 เสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง ที่พิจารณาถึงผู้มีส่วนได้เสียที่มีความเสี่ยงอาจถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสมาคมและการร่วมเจรจาต่อรอง	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลแนวทางการเปิดเผยข้อมูลและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล การตอบคำถามผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และการรับข้อร้องเรียน เบาะแสหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง
GRI 408: Child Labor 2016 แรงงานเด็ก โดยจะพิจารณาถึงการดำเนินงานและผู้จัดจำหน่ายที่มีความเสี่ยงสูงเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก	1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิเด็ก (Children’s Rights) 0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิเด็ก
GRI 409: Forced or Compulsory Labor 2016 แรงงานเกณฑ์หรือแรงงานบังคับ ที่พิจารณาถึงการดำเนินงานและผู้จัดจำหน่ายที่มีความเสี่ยงสูงเกี่ยวกับการใช้แรงงานเกณฑ์หรือแรงงานบังคับ	1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านแรงงานเกณฑ์หรือแรงงานบังคับ 0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านแรงงานเกณฑ์หรือแรงงานบังคับ
GRI 410: Security Practices 2016 แนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัย ที่จะคำนึงถึงการได้รับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับนโยบายและขั้นตอนด้านสิทธิมนุษยชน	1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการรักษาความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัย
GRI 411: Rights of Indigenous People 2016 สิทธิของชนพื้นเมือง ที่คำนึงถึงเหตุการณ์การละเมิดสิทธิของชนพื้นเมือง	1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลถึงการเคารพชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของแต่ละประเทศที่บริษัทเข้าไปดำเนินธุรกิจ 0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของชนพื้นเมืองที่บริษัทเข้าไปดำเนินธุรกิจ

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>GRI 412: Human Rights Assessment 2016</p> <p>การประเมินสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย การตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน หรือการประเมินผลกระทบ การฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับนโยบายหรือขั้นตอนด้านสิทธิมนุษยชน และข้อตกลงการลงทุนหรือสัญญาสำคัญที่ค้ำประกันถึงสิทธิมนุษยชนหรือผ่านการคัดกรองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติทางธุรกิจ รวมถึงผลการดำเนินงานตามนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสิทธิมนุษยชนและหลักปฏิบัติทางธุรกิจในภาพรวม โดยไม่ได้เปิดเผยถึงข้อมูลผลดำเนินงานตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน</p>
<p>GRI 413: Local Communities 2016 ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกับชุมชน การประเมินผลกระทบและโครงการพัฒนาชุมชน รวมถึงการดำเนินงานที่มีผลกระทบทางลบต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งที่เกิดขึ้นจริงและอาจเกิดขึ้นจริง</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคมทั้งนโยบาย โครงการเกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคม และการให้ความสำคัญกับคนพิการและผู้ที่ต้องการโอกาสในสังคม ตลอดจนถึงข้อมูลตัวเลขต้นทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคม</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคมเพียงโครงการเกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคม และการให้ความสำคัญกับคนพิการและผู้ที่ต้องการโอกาสในสังคม โดยไม่ได้เปิดเผยในรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนของบริษัท</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
<p>GRI 414: Supplier Social Assessment 2016 การประเมินทางสังคมของผู้จัดจำหน่าย ประกอบด้วย ผู้จัดจำหน่ายรายใหม่ที่ผ่านมาการคัดกรองจากเกณฑ์ทางสังคม และผลกระทบทางลบจากห่วงโซ่อุปทานและการดำเนินการแก้ไข</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลตัวเลขผลการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัท โดยเฉพาะแสดงถึงข้อมูลการผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยเพียงข้อมูลการผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้านความยั่งยืนของคู่ค้าหรือผู้จัดจำหน่าย</p>
<p>GRI 415: Public Policy 2016 นโยบายสาธารณะ โดยพิจารณาจากการสนับสนุนทางการเมือง</p>	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองและการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง รวมถึงการสนับสนุนงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองของบริษัท</p>
<p>GRI 416: Customer Health and Safety 2016 สุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า ประกอบด้วย การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์และบริการ และเหตุการณ์ที่ไม่ปฏิบัติตามเกี่ยวกับด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์และบริการ</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลผลการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับด้านสุขภาพและความปลอดภัย นโยบายด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์และบริการ ตลอดจนถึงการประเมินผลและติดตามข้อร้องเรียนจากการละเมิดข้อกำหนดเรื่องสุขภาพและความปลอดภัย</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์และบริการ แต่ไม่ได้ระบุถึงการรับรองมาตรฐานและการประเมินผลเกี่ยวกับด้านสุขภาพและความปลอดภัย</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า</p>
<p>GRI 417: Marketing and Labeling 2016 การตลาดและการติดป้ายฉลาก ประกอบด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อมูลของผลิตภัณฑ์และบริการและการติดป้ายฉลาก เหตุการณ์การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อมูลของผลิตภัณฑ์และบริการ และการติดป้ายฉลาก รวมถึงเหตุการณ์การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการสื่อสารการตลาด</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการด้านการตลาดและการติดฉลาก รวมทั้งอธิบายถึงช่องทางติดต่อและผลการร้องเรียนเกี่ยวกับประเด็นการตลาดและการติดป้ายฉลาก</p> <p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการด้านการตลาดและการติดฉลากเพียงเท่านั้น โดยไม่ได้อธิบายถึงช่องทางติดต่อและผลการร้องเรียนเกี่ยวกับการตลาดและการติดป้ายฉลาก</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตลาดและการติดป้ายฉลาก</p>
<p>GRI 418: Customer Privacy 2016 ความเป็นส่วนตัวของลูกค้า โดยพิจารณาจากข้อร้องเรียนที่พิสูจน์ได้เกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัวของลูกค้าและการสูญหายของข้อมูลลูกค้า</p>	<p>2 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงของข้อมูลและการรักษาความเป็นส่วนตัวของลูกค้า รวมถึงข้อมูลตัวเลขของการร้องเรียนข้อมูลเกี่ยวกับการรั่วไหลข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้า</p>

การเปิดเผยข้อมูลตาม GRI Standard	คะแนนการเปิดเผยข้อมูล
	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงของข้อมูลและการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลในภาพรวมเพียงเท่านั้น</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัวของลูกค้า</p>
<p>GRI 419: Socioeconomic Compliance 2016 การปฏิบัติตามกฎหมายทางสังคมและเศรษฐกิจ ที่พิจารณาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคมและพื้นที่เศรษฐกิจนั้น</p>	<p>1 คะแนน – มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการปฏิบัติตามกฎหมายทางสังคมและเศรษฐกิจ ทั้ง แนวทางปฏิบัติ และการติดตามผล ตัวอย่างเช่น กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย โดยบริษัทได้มีการเปิดเผยถึงแนวทางการปฏิบัติและการติดตามผลประเด็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น</p> <p>0 คะแนน – ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายทางสังคมและเศรษฐกิจ</p>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	พิชชาภา ตั้งล้ำเลิศ
เกิดเมื่อ	8 ตุลาคม 2539
ประวัติการศึกษา	ปี 2562 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	ปี 2562 ถึง 2563 ปฏิบัติงานเป็นพนักงานรับทำบัญชีให้ลูกค้าของบริษัท เอ็นบี แอคเคาน์ติ้ง จำกัด ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน ปฏิบัติงานเป็นพนักงานของบริษัทในครอบครัว

